

Jaarverslag 2023

Inclusief verslag intern toezicht

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. De schoolorganisatie	4
1.1 Profiel	5
1.2 Organisatie	5
2. Verantwoording van het beleid	10
2.1. Onderwijs & Kwaliteit	10
2.2 Personeel & Professionalisering	18
2.3 Huisvesting & Facilitaire zaken	24
2.4 Financieel beleid	26
2.5 Continuïteitsparagraaf	28
3. Verantwoording van de financiën	32
3.1. Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	32
3.2. Staat van baten en lasten en balans	33
3.3. Financiële positie	37
Bijlage I: Jaarrekening 2023	39
B1 Grondslagen	39
B2 Balans per 31-12-2023 (31-12-2022)	45
B3 Exploitatierkening 2023 (2022)	47
B4 Kasstroomoverzicht 2023 (2022)	48
B5 Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	49
B6 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	56
B7 Bestemming van het exploitatiesaldo	58
B8 Toelichting op de onderscheidende posten van de exploitatierkening	59
Bijlage II: Ondertekening	70
Bijlage III: Gegevens over de rechtspersoon	71
Bijlage IV: Verslag intern toezicht	72
1. De Raad van Toezicht	72
2. Samenvatting van de resultaten en de bevindingen van de uitoefening van het toezicht en zelfevaluatie	76
3. Uitvoeringsactiviteiten	80
4. Relatie met de interne organisatie en externe oriëntatie.	85
Bijlage V: Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)	86
1. GMR Jaarverslag 2023	86

Voorwoord

Deze terugblik op het jaar 2023 doe ik met voldoening en trots. De Borgesiusstichting met haar aangesloten scholen ontwikkelt zich zowel onderwijsinhoudelijk als in de bedrijfsvoering consistent positief. Door een samen gedragen en uitgevoerde nieuwe financiële focus stevenen we volgens planning ook af op een weer gezond financieel weerstandsvermogen.

Tegelijkertijd hebben we vanuit onze koers “Kansrijk Ontwikkelen” mooie initiatieven ontwikkeld op de domeinen onderwijs en HRM. We hebben bijvoorbeeld belangrijke stappen gezet in onze mindset en beweging naar meer inclusief onderwijs. En met hulp van de landelijke subsidies NPO en Basisvaardigheden hebben de scholen actief gewerkt aan het verminderen en inlopen van - mede ten gevolge van corona - opgelopen leer- en ontwikkelachterstanden bij leerlingen. In het HRM domein “leren en ontwikkelen” hebben we in het kader van “Samen Opleiden” partnerschappen met omringende lerarenopleidingen verder uitgebreid en geïntensiveerd. Verder is het eigen risicodragerschap van vervangingen behoorlijk succesvol ingevoerd. Bovendien zijn er eerste stappen om met de scholen van de Borgesiusstichting te participeren in verschillende te vormen onderwijsregio's.

Ondertussen zien we dat vele ouders zich tot Borgesius scholen voelen aangetrokken. Daardoor groeien een aantal scholen. Dit heeft in samenwerking met de betreffende gemeentes geleid tot meerdere uitbreidingsplannen of nieuwbouwtrajecten.

Vanzelfsprekend valt er nog veel meer te melden. Ik hoop u dan ook met dit voorwoord te hebben geïnspireerd om dit jaarverslag 2023 verder door te lezen.

Heeft u vragen of wilt u ergens toelichting op? Ik ga er graag met u over in gesprek!

Met vriendelijke groet,

Lex Polman,
voorzitter college van bestuur Borgesiusstichting

1. De schoolorganisatie

Het schoolbestuur

Ruim 400 onderwijs(ondersteunende)professionals geven op veertien basisscholen in de West-Brabantse gemeenten Halderberge, Moerdijk en Rucphen vorm en inhoud aan de missie van onze Borgesiusstichting. Al deze professionals - van leerkracht tot directeur, van HR-medewerker tot conciërge - dragen bij aan de ontwikkeling van elk kind. Want elk talent telt, daar geloven we in. Samen werken we dus aan het ontdekken en versterken van de talenten van ruim 3.700 kinderen. En begeleiden we kinderen in hun groei tot zelfbewuste en verantwoordelijke mensen. Daarbij zoeken we steeds actief de verbinding met de lokale en regionale omgeving. En omdat de wereld blijft veranderen, investeren we ook steeds in een cultuur van continu leren en ontwikkelen.

1.1 PROFIEL

1.1.1. Missie, visie en kernactiviteit

“Het is onze missie om kinderen te ondersteunen en te begeleiden zodat zij uit kunnen groeien tot evenwichtige volwassenen die participeren in de samenleving en daaraan als wereldburger hun eigen, waardevolle bijdrage leveren”. Vanuit deze missie is onze visie ‘Kansrijk ontwikkelen’ tot stand gekomen. Deze steunt op vier belangrijke pijlers: kwalificatie, socialisatie, persoonsvorming en allocatie. Onze visie geven we vorm vanuit onze kernwaarden verbondenheid, verantwoordelijkheid en eigenheid. Onze kernactiviteit is het geven van kwalitatief goed onderwijs met kwalitatief goede professionals.

1.1.2. Koersplan

Om onze visie te realiseren werken we aan drie kernambities: een leven lang samen ontwikkelen, passend partnerschap voor gelijke kansen en wij als duurzaam wereldburger. De missie, visie en ambities vormen de koers voor 2022–2025. Ze zijn ook de basis en het kader voor dit jaarverslag.

1.2 ORGANISATIE

1.2. Organisatie

De organisatiestructuur van Borgesiusstichting is vergeleken met het vorige verslagjaar niet gewijzigd. Wel hebben we binnen de scholen veranderingen doorgevoerd om de doelen te bereiken van tijdelijke gelden als NPO en subsidie ter verbetering van de basisvaardigheden. Denk aan klassenverkleiningen en extra ondersteuning in de klas.

1.2.1. Contactgegevens

Naam: Dhr. A. G. (Lex) Polman

Bestuursnummer: 31017

Adres: Markt 32, 4731 HP Oudenbosch

Telefoonnummer: 0165-330894

E-mail: info@borgesiusstichting.nl

Website: www.borgesiusstichting.nl

1.2.2. Bestuur en hoofden

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald/onbetaald	Aandachtsgebied en/of commissies
Dhr. A.G. (Lex) Polman	Voorzitter College van Bestuur	Niet van toepassing	Eindverantwoordelijk
Dhr. R.L.M. (Rob) van den Nieuwenhuijzen	Hoofd Bedrijfsvoering	Niet van toepassing	Bedrijfsvoering Auditcommissie

Mevr. C.G.F. (Debbie) Mol	Hoofd Onderwijs & Kwaliteit, HR	Lid Raad van Toezicht SWV PO Langstraat/ onbetaald	Onderwijs, kwaliteit en HR Onderwijscommissie
---------------------------	---------------------------------	--	--

1.2.3. Scholen

Naam school	BRIN-nummer	Website school
't Bossche Hart	03KI	www.hetbosschehart.nl
Talente	03JP	www.bstalente.nl
Mariadonk	06WV	www.mariadonk.nl
De Schittering	11MS	www.sterrenschooldeschittering.nl
De Klinkert	06GH	www.bsklinkert.nl
Bukehof	08KI	www.debukehof.nl
De Steiger	08KF	www.bsdesteiger.nl
Vinkenbos	03NE	www.bsvinkenbos.nl
Uniek	06IS	www.bs-uniek.nl
Aventurijn	06JQ	www.bsaventurijn.nl
St. Martinusschool	07BR	www.martiusrucphen.nl
Daltonschool de Vindplaats	12PU	www.daltonschooldevindplaats.nl
St. Jozefschool	03PL	www.rkbstjozef.nl
Heilinde	12XF	www.bsheilinde.nl

1.2.4. Organisatiestructuur

1.2.5. De (gemeenschappelijke) medezeggenschap

De Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) behartigt de belangen van kinderen/verzorgers en personeel van de scholen die aangesloten zijn bij de Borgesiusstichting. Ze praat en denkt daarbij mee over het bovenschoolse beleid. Zij bespreekt dit met het College van Bestuur en komt vervolgens tot een weloverwogen advies of instemming. Zo geeft de GMR mede vorm aan het bovenschoolse beleid en draagt bij aan de uitvoering daarvan. Zaken die spelen op schoolniveau worden door de betrokken MR behandeld. De GMR kan wel als centraal platform worden ingezet om lokale ervaringen uit te wisselen. De GMR is bereikbaar via gmr@borgesiusstichting.nl. Zie ook het jaarverslag 2023 van de GMR (bijlage V).

Leden GMR	Personeel	Ouders
Bemt, Corné van den (voorzitter)	X	
Boot, Koen		X
Horsthuis, Sonja		X
Scheepers, Cathy	X	
Korsmit, Mathieu		X
Verhoeven, Susan	X	
Viegen, Marieke van (secretaris)	X	
Wiel, Dominique van de		X

1.2.6. Horizontale dialoog en verbonden partijen

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de (horizontale) dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
Bovenschoolse Kinderraad	Vanuit elke school zit een afgevaardigde leerling in de Bovenschoolse Kinderraad. Deze leerling wordt jaarlijks opnieuw gekozen op de scholen en zit ook in de leerlingenraad op de eigen school. Vier keer per jaar komt de Kinderraad bij elkaar, steeds op een andere school. We bespreken dan zaken die spelen op de scholen en/of een thema uit het koersplan. Zo praten we bijvoorbeeld over wereldburgerschap, inclusie en duurzaamheid. De leerlingen koppelen dit terug aan de leerlingenraad op school en kunnen vanuit daar ook een punt inbrengen voor de Bovenschoolse Kinderraad.
Gemeenten	We overleggen structureel met de gemeente Halderberge, Rucphen en Moerdijk via de LEA, BOOH of stuurgroep. Daarnaast is er tussentijds bestuurlijk overleg met de gemeente Halderberge en Moerdijk. Ook is er ambtelijk overleg over onder andere bewegingsonderwijs, NT2, PO-VO, IKC-ontwikkeling en VVE.
Samenwerkingsverband	In de zogenaamde deelnemersraad overlegt de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband elke twee maanden met de leden van het verband (de bestuurders van de bij het verband aangesloten scholen). Zij bespreken de thema's en doorontwikkeling daarvan uit het SWV-ondersteuningsplan en andere onderwijsgerelateerde actualiteiten.
Jeugdzorg	In de gemeente Halderberge ontmoeten jeugdprofessionals en intern begeleiders elkaar twee keer per jaar tijdens een gezamenlijke bijeenkomst. Het doel is het versterken van de samenwerking, kennisdeling en het creëren van laagdrempelig contact. Onderwerpen zijn onder andere de snelheid en preventieve inzet van jeugdzorg, de ondersteuningsstructuur op de scholen, doorgaande lijn peuters-kleuters en PO/VO.

Voortgezet onderwijs	Een aantal keer per jaar overleggen we met de BOVO-stuurgroep over onder andere gericht het versoepelen van de overgang PO-VO en de adviesprocedure. Ook overleggen we met het Juniorcollege. Deze samenwerking PO-VO richt zich op het verzachten van de landing: door een Nomadisch programma, leerlijnen op elkaar af te stemmen, verbinding tussen regio en onderwijs tot stand te brengen en te werken aan een collectief leernetwerk PO-VO.
STO	Eens per zes weken komt de stuurgroep Sterk Techniekonderwijs samen. Hierin willen PO, VO, MBO en bedrijven bijdragen aan het realiseren van een doorgaande lijn tussen primair-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs op het gebied van techniekonderwijs. Belangrijk gespreksonderwerp is de doorgaande lijn tussen PO en VO.
Collega-scholen	Eens per zes weken is er een clusteroverleg van de intern begeleiders van de scholen die binnen het cluster vallen. Ook zijn er clusteroverleggen met directeuren en gecombineerde clusteroverleggen met zowel directeuren als intern begeleiders. Het clusteroverleg is gericht op uitwisseling, samenwerking, kennisdeling en gezamenlijke voorbereiding voor overleggen. Opgehaalde input kan verder besproken worden in clusterdoorbrekende subgroepen. Eens per maand is er ook een BDO (Borgesius Driehoeksoverleg) met directeuren, stafhoofden en CvB en eens per zes weken een IB-netwerkbijeenkomst voor de interne begeleiders van de Borgesiusstichting. Deze bijeenkomsten zijn gericht op uitwisseling, samenwerking, kennisdeling, beleidsvorming en besluitneming.
Kinderopvang	Via gemeente Halderberge overleggen wij structureel met Kinderopvang Oudenbosch, Kober, De Dwegjes, Toverbosch en Stichting KOOG. Via gemeente Moerdijk overleggen wij structureel met Kibeo Kinderopvang. Onderwerpen zijn onder andere de samenwerking en doorgaande lijn peuters/kleuters.

1.2.7. Klachtenbehandeling

In 2023 ontvingen we negen meldingen van ontevreden ouders. De adviseur Onderwijs & Kwaliteit heeft deze opgepakt, in een enkel geval samen met het CvB. De ouders zijn in een persoonlijk gesprek gehoord. Vervolgens hebben de HR-adviseur en het Hoofd Onderwijs, kwaliteit en HR de melding besproken en zowel een mondelinge als een schriftelijke terugkoppeling gegeven aan de directeur van de school. Alle negen meldingen zijn na het persoonlijke gesprek met ouders gede-escaléerd. Officiële klachten zijn daardoor uitgebleven.

1.2.8. Juridische structuur

De Borgesiusstichting kent de juridische structuur van een stichting en is in 2012 opgericht, ontstaan uit de stichting Het Barlake en de Professor Gielen Stichting.

1.2.9. Governance

Het eind 2016 vastgestelde Toezichtkader (zie document "Inrichting van de Raad van Toezicht" op onze site) vormt samen met de statuten en de Code Goed Bestuur het kader waarbinnen de Raad van Toezicht haar taak uitoefent. In dit toezichtkader staat onder andere dat het CvB 6 x per jaar over haar werkzaamheden verantwoording aflegt aan de RvT, hoe die verantwoording plaatsvindt en hoe de RvT zich door het CvB, de GMR, het directeurenoverleg en anderen laat informeren over ontwikkelingen die van belang zijn voor beide stichtingen. Er waren geen noemenswaardige ontwikkelingen op governancegebied in het jaar 2023.

1.2.10. Functiescheiding

Volgens de Code Goed Bestuur zijn organisaties voor primair onderwijs verplicht om de functies van het bestuur en intern toezicht te scheiden. De Borgesiusstichting maakt gebruik van Functionele scheiding (two-tier).

1.2.11. Verhouding man-vrouw

In het kader van onze inclusieve visie vinden we dit punt niet passend binnen het jaarverslag. Maar omdat wij wettelijk verplicht zijn de verhouding in de (sub)-top te vermelden, geven we het volgende aan:

	Subtop (directeuren, stafhoofden)	Top (CvB en RvT)	Totaal
Vrouw	23%	10%	33%
Man	46%	21%	67%
			100%

1.2.12. Code Goed Bestuur

In de Code Goed Bestuur zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. De Borgesiusstichting handhaaft deze code. Daarnaast hebben we een managementstatuut.

2. Verantwoording van het beleid

2.1. ONDERWIJS & KWALITEIT

2.1.1 Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Besturen zijn eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van hun scholen en de continuïteit in het onderwijs. De Onderwijsinspectie legt daarbij in het herziene waarderingskader van 2021 een nog grotere nadruk op de verantwoordelijkheid van het bestuur. Het bestuur moet kunnen laten zien dat ze zicht heeft op de kwaliteit in de scholen en dat ze daarop stuurt. Die sturing moet bovendien verbonden zijn met de missie en visie van het bestuur. Voor de scholen verandert er daardoor ook het nodige. Er ligt een nog grotere verantwoordelijkheid bij de school om de kwaliteit zichtbaar te maken aan het bestuur en om ook de verbinding te zoeken met de visie. De slogan 'kwaliteit is de zorg van iedereen' is meer dan ooit van toepassing.

Het kwaliteitsbeleid dat we hebben opgesteld, past bij dit nieuwe waarderingskader van de Onderwijsinspectie. In het beleid staat onze visie op kwaliteit en de afspraken, regels en procedures die we hanteren om de kwaliteit te monitoren en onze ambities verder te ontwikkelen. Je vindt hierin onze overtuiging dat we het onderwijs iedere dag een beetje beter willen maken. Daarom monitort het bestuur sinds 2023 de kwaliteit meer op een ontwikkelingsgerichte manier in plaats van uitsluitend controlerend. Ons streven is om een strategisch kwaliteitsmanagement in te voeren dat gericht is op het continu verbeteren van de onderwijskwaliteit en het borgen van gerealiseerde kwaliteit. Een beleid dat zich richt op ondersteunende processen (middelen, mensen) en de besturingsprocessen (beleid). Het primair proces (het vormgeven aan goed onderwijs) vindt plaats op de scholen. In 2024 evalueren we het kwaliteitsbeleid en stellen we het indien nodig bij.

2.1.2 Doelen en resultaten

Het bestuur heeft doelen geformuleerd op drie domeinen: een leven lang ontwikkelen, duurzaam wereldburgerschap en passend partnerschap voor gelijke kansen. Deze doelen zijn opgenomen in het jaarplan-koers. Ook de scholen hebben deze verwerkt in hun schoolplan en jaarplan. De evaluatie op het jaarplan-koers van het eerste jaar vond eind schooljaar 2022-2023 plaats. Ook stelden we een jaarplan ontwikkelpunten op.

2.1.3 Overige ontwikkelingen

2.1.3.1 (I)KC ontwikkeling

De scholen binnen de gemeente Halderberge zijn in schooljaar 2023-2024 met hun voorschoolse partners gestart met een pilot gericht op (I)KC-ontwikkeling. Gedurende het schooljaar planden de scholen met hun voorschoolse partner en met de adviseur Onderwijs & Kwaliteit van de Borgesusstichting drie gesprekken in. De startgesprekken (september/oktober 2023), middengesprekken (januari/februari 2024) en eindgesprekken (juni/juli 2024). Met hulp van het 'Ontwikkelinstrument IKC' van Sardes brengen ze de samenwerking en de ontwikkeling van een (integraal) kindcentrum in beeld door ambitieniveaus en kwaliteitscriteria met elkaar te combineren.

Tijdens de startgesprekken zijn de 12 kwaliteitscriteria van Sardes besproken en zijn de scholen met hun voorschoolse partner tot een gezamenlijke 0-meting gekomen. Zij hebben ook samen per kwaliteitscriterium het

ambitieniveau vastgesteld. In 2024 bespreken ze tijdens het middengesprek welke eerstvolgende stap richting die ambitie is gezet en hoe de vertaalslag naar de werkvloer is gemaakt. Ook is er dan een evaluatie van deze manier van werken. Deze pilot rollen we mogelijk verder uit over de andere Borgesiusscholen.

In de gemeente Moerdijk is er een themawerkgroep 'Kindcentrum en Toekomstbestendige scholen'. Deze themawerkgroep is door omstandigheden in het jaar 2023 één keer bij elkaar gekomen. Er staat een afspraak gepland in 2024. In de gemeente Rucphen is er een VVE-werkgroep maar geen themawerkgroep gericht op kindcentra. Zij zijn bezig met het reorganiseren van de structuur en willen gaan werken met een kernteam en verschillende themawerkgroepen waarbinnen de huidige VVE-werkgroep een plek zal krijgen.

2.1.3.2 Impuls & innovatie bewegingsonderwijs

In de eerste helft van 2023 (schooljaar 22/23) ondersteunde een procesbegeleider twee dagen per week de scholen bij de 90 minuten bewegingsonderwijs voor alle groepen.

De gemeente Halderberge stopte met het inzetten van een combinatiefunctionaris als vakdocent bewegingsonderwijs op de scholen. Door de financiële overgangsregeling van de gemeente en het vrijmaken van formatieruimte konden we per 1 augustus vier vakdocenten bewegingsonderwijs in dienst nemen. De huidige vijf vakdocenten vormen een vakgroep die regelmatig overlegt en plannen maakt op het gebied van bewegingsonderwijs. Verder stimuleren we de scholen om het bewegingsonderwijs goed op de kaart te laten staan, bij voorkeur met een vakdocent of bevoegde en bekwame leerkrachten. Hierbij kijken we of een leerlingvolgsysteem voor bewegingsonderwijs geïmplementeerd kan worden. Verschillende scholen zijn in 2023 gestart met principes van de dynamische schooldag. Op KC De Bukehof is een scholings- en begeleidingstraject ingezet om de dynamische schooldag te implementeren in de school.

2.1.3.3 Bovenschoolse kinderraad

In 2023 is de eerste cyclus van de bovenschoolse kinderraad voorgezet en afgerond in januari. In april 2023 werd een nieuwe bovenschoolse kinderraad gevormd. Hierin zijn dertien van de veertien scholen binnen de stichting vertegenwoordigd. Er zijn met de nieuwe kinderraad drie bijeenkomsten geweest in 2023 op verschillende locaties; bestuurskantoor, 't Bossche Hart en bs Aventurijn. Gespreksonderwerpen waren o.a. het koersplan, inclusiviteit en verkiezingen geweest. De bijeenkomsten worden begeleid door een directeur van een van de Borgesiusscholen.

2.1.4 Toekomstige ontwikkelingen

De ontwikkeling van passend naar inclusief onderwijs leidt mogelijk tot aanpassingen van het beleid. In 2023 hebben we een visie op inclusief onderwijs opgesteld. Twee projectleiders gaan deze ontwikkeling in 2024 verder met de scholen vormgeven.

2.1.5 Resultaten onderwijskwaliteit

In de volgende tabel ziet u de onderwijskwaliteit per school, aangeduid met een kwaliteitsniveau op de kwaliteitsstandaard OR1. De beoordeling is een gemiddelde van het proces, de resultaten op de Cito Eindmeting van het LVS en het resultaat op de Centrale Eindtoets. De resultaten zijn mede behaald door de inzet op de interventie categorieën NPO. Zie voor de inzet van de NPO-middelen paragraaf 2.1.12 Nationaal programma Onderwijs. Alle scholen hebben de resultaten geanalyseerd via een nieuw format. Hierbij is een bredere koppeling gemaakt tussen de kwaliteitsstandaarden OR1 (resultaten), OP1 (aanbod), OP2 (zicht op ontwikkeling), OP3 (pedagogisch en didactisch handelen), OP4 (onderwijstijd) en het jaarplan. De daarna ingezette interventies vertalen zich nog niet altijd allemaal terug in de resultaten. We blijven deze interventies dan ook kritisch tegen het licht houden. Sterk verbeterd op elke school is het reflecteren op het handelen van de leerkracht in relatie tot de resultaten. Iedere school heeft deze reflectie inmiddels verwerkt in de opbrengstenrapportage.

Aandachtspunten zijn de resultaten op de vakgebieden begrijpend lezen, technisch lezen en rekenen, het behalen van het referentieniveau 1S/2F en de koppeling naar de groepen 1/2.

Kwaliteitsstandaard OR1 Resultaten

	OR1			
	M'22	E'22	M'23	E'23
1.Vinkenbos				
2.Heilinde				
3.'t Bossche Hart				
4.Talente				
5.Mariadonk				
6.De Schittering				
7.De Steiger				
8.Uniek				
9.Aventurijn				
10.St. Martinus				
11.De Klinkert				
12.De Vindplaats				
13.St. Jozefschool				
14.Bukehof				

	goed
	voldoende
	In ontwikkeling
	onvoldoende
	nog te beoordelen

2.1.6 Onderwijs aan nieuwkomers

2.1.6.1 Gemeente Halderberge

In de gemeente Halderberge heeft basisschool De Schittering – die later is overgegaan naar basisschool De Klinkert - een NT2-taalgroep opgericht. Deze is er voor alle kinderen van de gemeente Halderberge (van zeven tot en met twaalf jaar) die door een taalachterstand onvoldoende cognitief kunnen aansluiten bij leeftijdsgenootjes. De gemeente Halderberge ondersteunt de school financieel zodat ze kan doorgroeien naar een NT2 expertise school voor zowel kinderen, leerkrachten en ouders.

2.1.6.2 Gemeente Rucphen

Binnen de gemeente Rucphen heeft basisschool Heilinde een aanbod voor kinderen met Nederlands als tweede taal. De gemeente zorgt voor financiële ondersteuning met de aanvullende onderwijsactiviteiten vanuit Qrabbl.

2.1.6.3 Gemeente Moerdijk

In de gemeente Moerdijk richtte basisschool St. Jozef eveneens een NT2-taalgroep op. Deze taalgroep is kwam voort uit de stroom aan Oekraïense vluchtelingen maar stond open voor alle kinderen met Nederlands als tweede taal. Zo namen er ook Syrische kinderen deel. De gemeente Moerdijk steunde St. Jozef financieel en via het vervoer van kinderen. Met ingang van augustus 2023 is de NT2-taalgroep opgeheven omdat de Oekraïense vluchtelingen in Zevenbergen werden gehuisvest en de kinderen daar nu thuisnabij onderwijs volgen.

2.1.7 Verbinding en burgerschap

We hebben in het verslagjaar een visiedocument op wereldburgerschap opgesteld. Daarin staat onder andere dat we onder duurzaam burgerschap verstaan: “We zetten ons in voor een vreedzame, rechtvaardige en duurzame samenleving van nu en morgen, waarin eenieder er mag zijn en ertoe doet. We hebben zicht op en staan in verbinding met mensen van verschillende achtergronden en culturen. We krijgen en nemen verantwoordelijkheid om keuzes te maken en een goed wereldburger te zijn en we zijn ons bewust van het effect van alles wat we daartoe doen op onszelf, op onze omgeving en op de wereld om ons heen.” Het is onze ambitie om kinderen en medewerkers daarin te begeleiden en ondersteunen. Burgerschapsonderwijs is daarom altijd aanwezig: het is geen apart vak maar wordt verweven in het onderwijsaanbod. Daarbij hoort:

- Onze kinderen verwerven kennis, vaardigheden en verantwoordelijkheidsbesef gericht op respect voor vrijheid, democratische rechtstaat en vaardigheden gericht op verbinding en dialoog.
- Onze kinderen leren om binnen de Nederlandse samenleving gelijkwaardig en met respect voor ieders achtergrond met elkaar om te gaan en bij te dragen aan de Nederlandse cultuur in haar verscheidenheid.
- Onze kinderen vormen als zelf handelend individu een eigen identiteit en kunnen die uitdragen. Ze ontwikkelen een zelfstandige mening, durven die te uiten, aan te passen en op basis daarvan keuzes te maken.
- Onze kinderen bieden we een veilige oefenplaats om burgerschapsvaardigheden te ontwikkelen. We streven naar een kansrijk perspectief voor al onze leerlingen.

Iedere school heeft uiterlijk in schooljaar 2023-2024 het opgestelde document uitgewerkt in concrete doelen. Deze kun je teruglezen in het jaarplan van de eigen school. Bij de in het kader van de kwaliteitszorg uit te voeren schoolbezoeken monitort het bestuur de ontwikkeling van de scholen op het aandachtsgebied sociaal maatschappelijke competenties (burgerschap).

2.1.8 Onderzoek

Er is geen beleid op het thema onderzoek opgesteld. Wel hebben we meegewerkt aan diverse onderzoeken en ruimte geboden aan een stagiaire communicatie die een onderzoeksvraag heeft uitgewerkt.

2.1.9 Inspectie

In het verslagjaar kreeg basisschool TaLente een themabezoek van de inspectie voor de kwaliteit van de extra ondersteuning. De inspectie liet weten een positief beeld van de school te hebben gekregen. Als sterke punten werden onder andere genoemd de brede basisondersteuning waardoor de scheidslijn tussen de basisondersteuning en extra ondersteuning vervaagt. Ook meldde de inspectie dat er op TaLente een voelbare goede sfeer hangt en er gedacht wordt in kansen en mogelijkheden. De inspectie zag ook enkele ontwikkelkansen. Zoals het betrekken van de kinderen bij de effectmeting op welbevinden en resultaat van de gegeven begeleiding. En het alert zijn op het evalueren op het proces tijdens de evaluatie van de begeleiding. Ook Kindcentrum De Bukehof kreeg een bezoek van de inspectie, in dit geval voor het themaonderzoek Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). In totaal doen daar 200 scholen aan mee. De scholen zijn gekozen via een steekproef uit de 15% scholen met de hoogste achterstandsscore. VVE heeft als doel om leerlingen zonder ontwikkelingsachterstand in groep 3 te kunnen laten starten. De Bukehof kreeg hiervoor van de inspectie aantal adviezen. Bij een thema-onderzoek wordt geen oordeel gegeven over de kwaliteit.

2.1.10 Visitatie

Tijdens het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaatsgevonden. In de sector PO is afgesproken dat besturen 1 keer per 4 jaar bestuurlijke visitatie doorlopen. Dit vindt in een van de komende jaren plaats.

2.1.11 Passend onderwijs

Het bestuur heeft de ondersteuningsmiddelen voor het passend onderwijs via een verdeelsleutel toegekend aan de scholen. De scholen hebben deze vooral besteed aan formatie en het versterken van de basisondersteuning. Ook zijn de middelen ingezet voor lichte ondersteuning, zoals speltherapie, mindfulness, Rots & Water-training, Begeleiding Passend Onderwijs vanuit cluster 3 en cluster 4 en observaties vanuit SBO. Voor de besteding van de ondersteuningsmiddelen hebben we een kader met uitgangspunten. Deze is geëvalueerd, bijgesteld en opnieuw vastgesteld tijdens het directeurencollectief.

2.1.11.1 PO-VO overgang

Het Juniorcollege werkgroepoverleg vindt zes keer per jaar plaats met daarnaast zes ontwikkel- en ontwerpmomenten. Er wordt ingestoken op het organiseren van ontmoetingen tussen het PO en het VO. Daarnaast zijn er brede activiteiten zoals een terugkoppeling van de landing van leerlingen op het VO en 'kijkjes in elkaars keuken'. Er wordt steeds nadrukkelijker verbinding gemaakt met andere PO-VO overgangen voor een zachte landing voor leerlingen die overstappen van het basis- naar het voortgezet onderwijs.

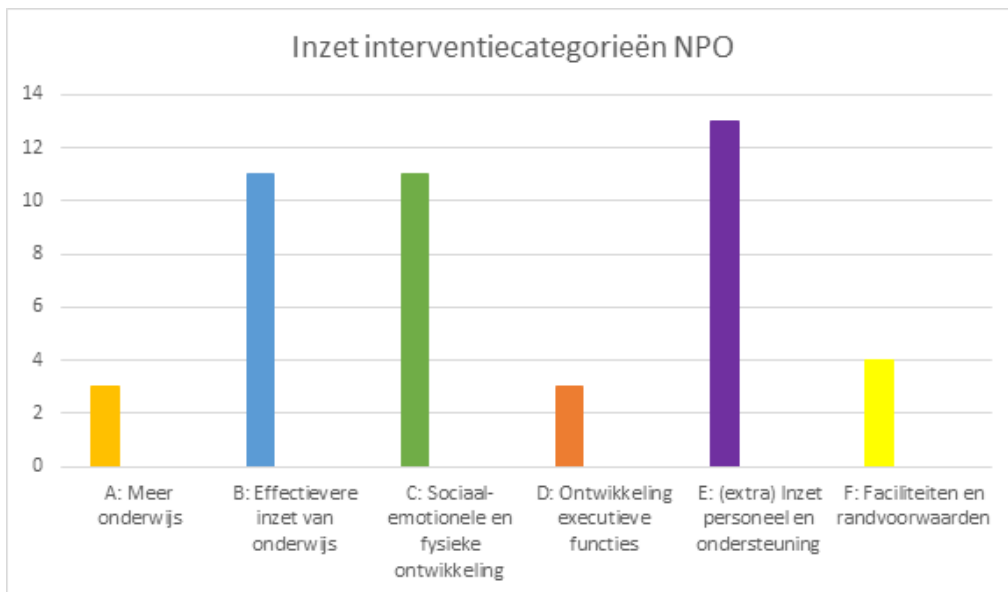
2.1.11.2 Begaafdheid

In het verslagjaar heeft de coördinator begaafdheid de nadruk gelegd op het opstellen van HB-beleid en het signaleringsinstrument Sidi op de scholen. Zij begeleidt de scholen in het nog aan te passen of nog te ontwikkelen HB-beleid, neemt deel aan individuele casusbesprekingen van (mogelijke) begaafde leerlingen en wordt ingezet in individuele casussen waarbij er dreiging of sprake is van schooluitval bij begaafde leerlingen. Ook was de coördinator betrokken bij het Leer- en ontwikkelteam HB van het samenwerkingsverband. Eind 2023 is een nieuwe subsidieaanvraag HB toegekend. Het bovenschools netwerk 'PLG HB' veranderde van naam naar 'HB netwerk'. In dit netwerk kunnen begaafdheidscoaches met elkaar sparren en samen hun kennis vergroten. Het HB-netwerk komt jaarlijks vier keer bij elkaar en ook hierin deelt de coördinator begaafdheid kennis. Daarnaast organiseerde ze twee scholingsmomenten voor alle medewerkers van de Borgesiusstichting over de thema's 'De leerkuil' en 'hoogbegaafdheid en emotionele ontwikkeling'.

2.1.11.3 Beeldcoaching en beeldbegeleiding

Bij beeldcoaching of beeldbegeleiding maakt een beeldcoach video-opnames van (een gedeelte van) een les aan de hand van de leervraag van een leerkracht. De beeldcoach analyseert de beelden en bespreekt deze met de leerkracht. In het verslagjaar hebben we besloten om hiermee een 'breder publiek' te bereiken. Aan de ene kant door het in te zetten bij alle startende leerkrachten als onderdeel van het inductieprogramma, aan de andere kant door in te zetten op schoolontwikkeling. Bij de inzet van beeldbegeleiding en -coaching wordt nog vaak uitgegaan van een 'probleem'. De beeldbegeleiders vinden dat het effect vele malen groter is wanneer de methodiek wordt ingezet om verder te professionaliseren en daarmee aan te sluiten op de kernambities van het koersplan. Zo komt de nadruk op het verstevigen van leerkrachtvaardigheden en ontwikkelen van (persoonlijke) ambities. Op vijf van onze scholen vond in het verslagjaar een traject plaats in relatie tot de schoolontwikkeling.

2.1.12 Nationaal Programma Onderwijs

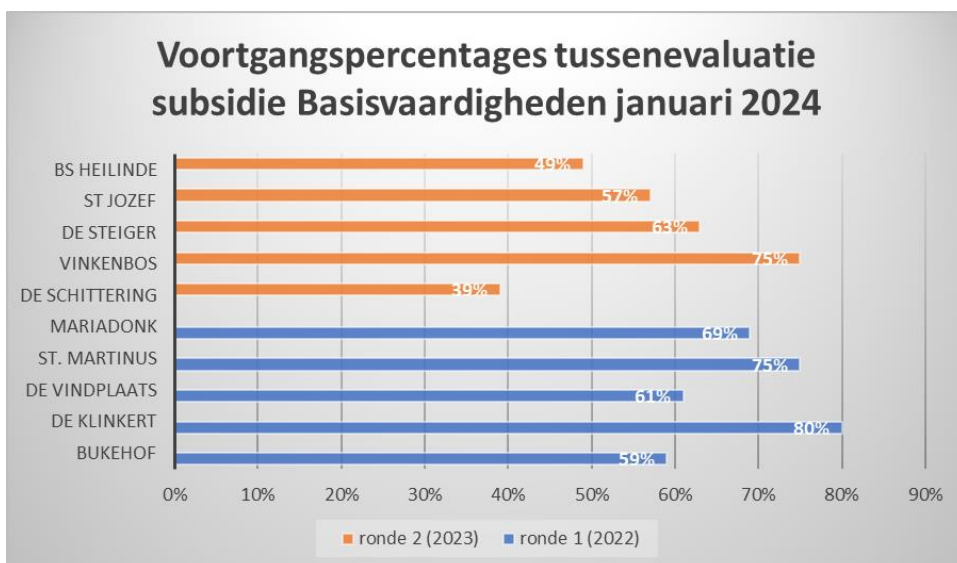

Aantal keer dat een bepaalde interventie is gekozen.

In bovenstaande grafiek zie je hoe onze scholen de NPO-subsidie hebben besteed (met instemming van hun MR). 5,4% van de subsidie is uitgegeven aan personeel niet in loondienst (PNIL). Er zijn geen middelen bovenschools ingezet. Door de scholing is het didactisch handelen van leerkrachten verbeterd. Hierdoor wordt onderwijstijd effectiever ingezet. Door extra personele ondersteuning is er meer instructie op maat geboden in kleine groepen, gericht op het verkleinen en wegwerken van hiaten en het verhogen van de leeropbrengsten. Verder zijn er verschillende interventies ingezet voor het vergroten van het welbevinden van kinderen.

2.1.13 Basisvaardigheden

Tien van de veertien Borgesiuscholen ontvingen de subsidie Basisvaardigheden: 5 in 2022 en 5 in 2023. Enkele geplande activiteiten: meer en intensiever onderwijs, intensiever begeleiden, professionalisering en ontwikkeling, wetenschappelijke kennis, didactische modellen en werkvormen, taalonderwijs, burgerschap, professionele organisatie, toetsen en evaluatie. Iedere school houdt per geplande activiteit de voortgang bij.

2.1.14. Onderwijsachterstandsmiddelen

De onderwijsachterstandsmiddelen bedragen in 2023 949.281 euro. Ze zijn binnen de Borgesusstichting op basis van achterstandsscores en het daarvoor geldende bedrag per eenheid gealloceerd naar de scholen.

De onderwijsachterstandsmiddelen worden op verschillende manieren ingezet:

- Extra uren interne begeleiding
- Intensievere overleggen kinderopvang
- Coaching en professionalisering
- Interventies op gedrag
- Ondersteuningssysteem

Extra uren interne begeleiding

We zetten de onderwijsachterstandsmiddelen in voor extra uren voor de intern begeleiders. Deze zijn verantwoordelijk voor het regisseren van de leerlingenzorg en ondersteuning voor leerlingen. We zien bij een flink aantal leerlingen problematiek in de thuissituatie. Daarom is intensieve samenwerking met gemeente (jeugdprofessionals, GGD, handhaving, politie en diverse zorginstanties zoals GGZ) gewenst. We hebben ondersteuningsteamoverleggen opgezet waarin verschillende professionals bij elkaar over casuïstiek spreken.

Intensiveren overleggen kinderopvang

Daarnaast hebben we intensieve overleggen en samenwerking met kinderopvang om de doorgaande lijn peuters kleuters te verstevigen en in te zetten op vroegsignalering en warme overdracht.

Coaching en professionalisering

We zetten ook onderwijsachterstandsmiddelen in om de intern begeleiders te coachen en verder te professionaliseren. Denk aan coaching en scholing op gedrag, traumasensitief lesgeven, omgaan met rouw en verlies, coaching van leerkrachten, omgaan met depressie, omgaan met diverse gezinsproblematiek, begeleiden van leerlingen met spraak/ taalproblematiek.

Interventies op gedrag

We zien dat gedrag van leerlingen soms uitdagend kan zijn, vooral in de bovenbouw. We zetten daarom onderwijsachterstandsmiddelen in voor inkoop van preventieve trainingen voor alle groepen, zoals Rots en Watertrainingen.

Ondersteuningssysteem

De onderwijsachterstandsgelden zetten we ook in om de ondersteuningslaag te financieren. Deze Leraarondersteuners bieden naast directe ondersteuning in de klassen ook begeleiding aan groepjes/individuele leerlingen. Niet alleen op didactische verrijking, maar ook op de sociaalemotionele ontwikkeling van leerlingen. Die combinatie maakt dat we kwetsbare leerlingen ondersteunen om kansrijk de rest van hun onderwijsperiode tegemoet te gaan. We zetten het in voor leerlingen die uitvallen op verschillende ontwikkelingsgebieden en die niet meekunnen in het basisaanbod. Per leerling stellen we per 20 weken een doel op waar de ondersteuners gericht mee aan de slag gaan. Het effect op de leerlingen is aantoonbaar positief. Vrijwel alle leerlingen kunnen na deze ondersteuningsperiode weer mee met het basisaanbod. We hebben daarnaast ingezet op het kleine groepen, op deze manier kunnen leerkrachten optimaal differentiëren en afstemmen op leerlingen.

2.1.15 Sociale veiligheid

In het verslagjaar zijn tijdens schoolbezoeken de kwaliteitsstandaarden VS1 Veiligheid en VS2 Schoolklimaat beoordeeld. De volgende tabel toont de onderwijskwaliteit per school aangeduid met een kwaliteitsniveau op de kwaliteitsstandaarden VS1 en VS2.

	VS1	VS2
1.Vinkenbos		
2.Heilinde		
3.'t Bossche Hart		
4.Talente		
5.Mariadonk		
6.De Schittering		
7.De Steiger		
8.Uniek		
9.Aventurijn		
10.St. Martinus		
11.De Klinkert		
12.De Vindplaats		
13.St. Jozefschool		
14.Bukehof		

	goed
	voldoende
	In ontwikkeling
	onvoldoende
	nog te beoordelen

Minimaal eens per jaar gebruikt ook iedere school een instrument om de veiligheidsbeleving van de kinderen te meten. Daarop stelt iedere school een plan van aanpak op met instrumenten als Scol, Kanjer, Kwink en KiVa.

2.1.15.1 Vertrouwenscontactpersonen (VCP)

Elk jaar legt de Vertrouwenscontactpersoon zijn/haar rol uit in zijn/haar team. Met als doel het onderwerp levend te houden en te zorgen dat er een cultuur ontstaat waarbij het vanzelfsprekend is dat alles besproken mag worden. Tijdens het verslagjaar is het eerder opgestelde beleidsplan voor de vertrouwenscontactpersonen herzien. Naast de interne VCP's zijn er nu ook twee externe vertrouwenspersonen vanuit Vertrouwenswerk gekoppeld aan de Borgesiusstichting. De Borgesiusstichting en Vertrouwenswerk streven ernaar de-escalerend te werken en contact te hebben als de situatie hierom vraagt. Daarom blijven de externe vertrouwenspersonen investeren op de korte lijnen met de interne vertrouwenscontactpersonen, directies en het bestuur.

2.1.16 Toegankelijkheid & toelating

Bij 'Kansrijk ontwikkelen' hoort inclusief onderwijs. De Borgesiusstichting beweegt daar de komende jaren naartoe. Inclusief betekent allereerst dat ieder kind welkom is op de eigen school in de omgeving. Alle Borgesiuscholen kijken dan ook naar de mogelijkheden om tegemoet te komen aan de behoeften van de kinderen. Ze benoemen in het schoolondersteuningsprofiel wat zij zelf kunnen bieden en werken waar nodig samen met partijen als jeugdzorgpartners of scholen voor speciaal (basis)onderwijs. Voor het aanmelden gebruiken alle scholen hetzelfde aanmeldformulier op hun websites. Er geldt op dit moment geen toelatingscapaciteit of loting op onze scholen. In het kader van inclusiviteit letten onze scholen erop dat wegadviseren, weigeren en discriminatie van kinderen en hun wettelijk vertegenwoordigers wordt voorkomen. Daarnaast proberen we als stichting in iedere kern, dus ook de krimpkeren, de school toegankelijk te houden voor kinderen zodat zij vlakbij hun thuis naar school kunnen. Tot slot streven we ernaar dat de kwaliteit van ons onderwijs iedere dag nóg een beetje beter wordt. Zo mag ook dat geen reden zijn voor wettelijk vertegenwoordigers om uit te wijken naar een andere school. Kortom: met respect voor elkaars levensbeschouwelijke grondslag is iedereen welkom op de Borgesiuscholen.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

2.2.1. Waar gaan of blijven we gezamenlijk aan werken?

2.2.1.1. Onderwijs anders organiseren

De tekorten aan leerkrachten lopen op. Ook de zogenaamde verborgen tekorten nemen toe. Tegelijkertijd groeit het aantal leerlingen in onze regio, onder andere door migratie en in de toekomst de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet). De krapte op de arbeidsmarkt vraagt ook van ons dat we het onderwijs anders organiseren. Met voortdurende aandacht voor de integratie van vakken, het op een andere manier omgaan met groepsgroottes, de inzet van basisbekwame, vakbekwame collega's en vakdocenten, samenwerking met partners, het aanpassen van de onderwijstijd of hybride lesgeven en meer. We willen elke mogelijkheid benutten om de kwaliteit van het onderwijs aan onze kinderen hoog te houden. Daarbij kijken we ook nadrukkelijk naar wat een school nodig heeft om succesvol te zijn en te blijven.

2.2.1.2. Strategische personeelsplanning

Doordat we sinds 2022 het koers-, school- en jaarplan koppelen aan het begrotingsproces denken onze scholen eerder na over hoe zij het onderwijs de komende jaren vorm willen geven en wat hiervoor nodig is. Dit draagt - samen met het zorgvuldiger vormgegeven begrotings- en formatieproces – bij aan een inhoudelijk beter onderbouwde formatie die past binnen de begroting. Binnen het formatieproces bepalen we welke onderwijs(ondersteunende) professionals we waar en hoe nodig hebben om het beste onderwijs aan onze kinderen te kunnen geven. Waar nodig stimuleren we interne mobiliteit binnen de Borgesiusstichting en gaan we het gesprek aan over passende inzetbaarheid. Om per school (BRIN) het toekomstig verloop inzichtelijk te maken, gebruiken we het Scenariomodel PO van het Arbeidsmarktplatform PO.

2.2.1.3. Gesprekkencyclus

In 2022 zijn we gestart met een nieuwe stichtingbrede gesprekkencyclus. Deze hebben we begin 2023 geëvalueerd. Belangrijke uitkomst was is dat inhoudelijk de onderwerpen aan bod komen die bij een goed gesprek thuishoren. De gesprekken richten zich aan de hand van het "Huis van werkvermogen" meer op de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers en de duurzame inzetbaarheid. Aandacht voor ambities en mobiliteit dienen een (nog) betere plaats te krijgen.

2.2.1.4. Vervangingsfonds en ERD

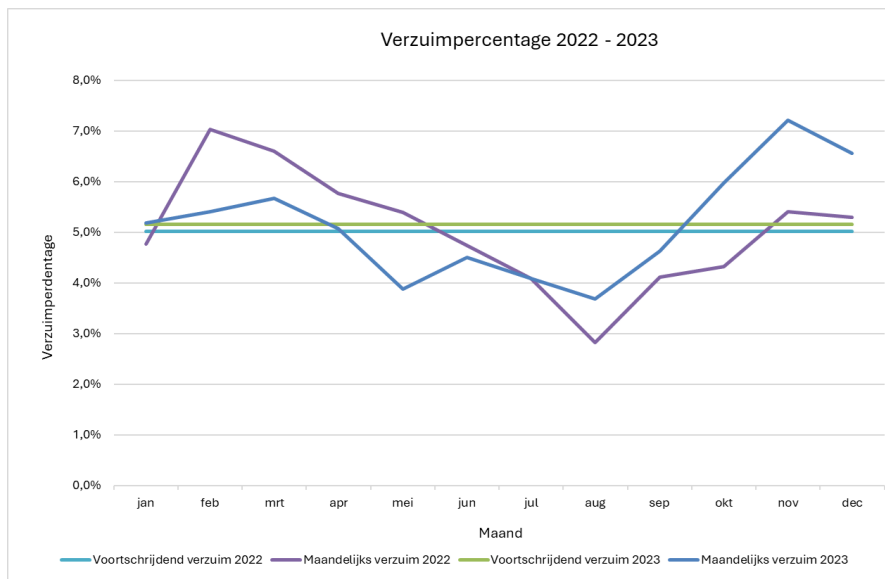
Per 1 augustus 2022 is het reglement van het Participatiefonds gewijzigd en aangekondigd dat het Vervangingsfonds op termijn zou gaan verdwijnen. Borgesiusstichting zette het Vervangingsfonds in voor vervanging via de bovenschoolse vervangingspools van VLOT en Leswerk en vervanging daarbuiten. Het Vervangingsfonds gaat naar verwachting in 2025 over naar eigen risicodragerschap. Door al in 2022 te kiezen voor eigen risicodragerschap kunnen belangrijke financiële voordelen ontstaan. Daarom stapt Borgesiusstichting per 1 januari 2023 over op het eigen risicodragerschap voor vervangingen. De kosten tot 6 weken ziekteverzuim zijn daarbij voor de scholen. Vanaf 6 weken verzuim worden vervangingskosten bovenschools gedragen. Om de effecten van de keuze om eigen risicodragers te worden goed te monitoren, zorgt de Werkgroep ERD ieder kwartaal voor een rapportage die ook wordt gedeeld met de GMR en RvT.

2.2.1.5. Ziekteverzuim

In de grafiek hieronder is het voortschrijdend en maandelijks ziekteverzuim van 2022 en 2023 in percentage weergegeven. Het voortschrijdend verzuim (over 12 maanden) van Borgesiusstichting is in 2023 (5,2%) hoger dan in 2022 (5,0%). De paarse lijn geeft het maandelijks verzuim in 2022 weer. De donkerblauwe lijn geeft het maandelijks verzuim van 2023 weer.

Figuur verzuim 1

Verzuimpercentage 2022 – 2023

De meldingsfrequentie geeft aan hoe vaak medewerkers zich gemiddeld ziekmelden. In 2023 had de Borgesiusstichting een gemiddelde meldingsfrequentie van 1,08. Dit betekent dat gemiddeld gezien een medewerker zich vaker dan één keer per jaar ziekmeldt.

	Gemiddelde meldingsfrequentie
2023	1,08
2022	0,99
2021	0,63

2.2.1.6. Vervangen, Leren, Ontwikkelen en Talenten (VLOT)

Binnen Borgesius werken we met VLOT voor **V**ervangen, **L**eren & **O**ntwikkelen en **T**alent. Zo hebben we de interne vervangingspool georganiseerd in VLOT **V**ervangen. Deze pool bestaat uit 13 collega's, in totaal 6,575 FTE. De leidinggevende van VLOT monitort de ontwikkeling en het welbevinden van onze vervangers. Dit bevordert ook de binding met de Borgesiusstichting. Tweemaal per jaar wordt een bijeenkomst voor de VLOT Vervangingspool georganiseerd. Teambuilding en ontmoeting staan hierbij centraal.

Vanaf dit schooljaar wordt VLOT **V**ervangen vooral benut voor vervangingen langer dan zes weken. Vervangingen minder dan zes weken worden vooral door de scholen zelf opgevangen. In de praktijk blijkt dat we niet aan alle vervangingsverzoeken van scholen kunnen voldoen met onze huidige vervangingspool. We zien dat invalverzoeken vooral in de bovenbouwgroepen moeilijk in te vullen zijn. Vervangingsperioden duren geregeld langer dan verwacht, waardoor vervangers niet 'vrij' komen voor andere vervangingsopdrachten. Soms komt het voor dat invalkrachten tussen opdrachten in zitten. Dan zetten we ze in op kortdurende vervangingen.

De talentenpool VLOT **T**alent heeft een andere vorm gekregen binnen de organisatie. Beeldcoaching is ondergebracht bij onderwijs en kwaliteit. De mindfulnesstrainer wordt ingezet vanuit VLOT **V**ervangen en op afroep voor mindfulnesstrajecten.

2.2.1.7 Leren & Ontwikkelen en Samen Opleiden

Binnen VLOT staan de 'L' en 'O' voor Leren & Ontwikkelen. In 2023 zijn we gestart met het integreren van diverse vormen van opleiden en professionaliseren onder één Beleid Leren & Ontwikkelen. Daarmee werken we aan een inzichtelijke en structurele doorgaande lijn van opleiden naar verdere professionalisering. Onder het Leren vallen de opleidingstrajecten die tot een bevoegdheid leiden. Onder Ontwikkelen valt de doorgaande professionalisering van onze onderwijsprofessionals.

Leren

Als stichting hebben we een actieve rol in het opleiden, begeleiden en faciliteren van diverse routes naar leraarschap. Zo doen we mee in twee partnerschappen voor Samen Opleiden. Voor het Partnerschap Samen Opleiden regio West-Brabant (PSOrWB) met daarin Pabo Avans Breda hebben we al vier opleidingsscholen, de planning is dat daar in februari/maart 2024 nog twee scholen bij zijn. Met Pabo Inholland Dordrecht en omringende besturen vormt de Borgesiusstichting sinds september 2022 Aspirant Opleidingsschool Dordrecht. In 2023 deed een van onze scholen daarin mee als opleidingsschool. Als penvoerder van dit partnerschap ontvangt de Borgesiusstichting de 'Tegemoetkoming Kosten Aspirant Opleidingsscholen' van DUS-I, wij zorgen voor de juiste verdeling onder de partners. Binnen beide partnerschappen staat het samen opleiden en professionaliseren van kwalitatief goede, wendbare en onderzoekende (aanstaande) onderwijsprofessionals centraal. Om de voortgang te meten wordt vanaf 2024 de 'Scan Samen Opleiden' PSOrWB bij alle scholen ingezet.

Onder het 'Leren' faciliteerden we in 2023 de volgende trajecten:

Traject	Inhoud	Facilitering
LIO (aantal) 10 lio's afgestudeerd in 2023	De afstudeerfase van de reguliere pabo in vol- en deeltijd.	T/m schooljaar '22-'23 werd er voor alle afstudeerfases gewerkt met een stagevergoeding. M.i.v. schooljaar '23-'24 werken we bij voltijdstudenten in lijn met de cao PO met een leer-arbeidsovereenkomst. De deeltijdstudenten ontvangen een leer-stageovereenkomst die inhoudelijk vergelijkbaar is, met een vergoeding naar rato.
Zij-instroom in Beroep 3 trajecten afgerond in Q1 2023	Na positieve afronding van een geschiktheids-onderzoek komt de medewerker in dienst als leraar-zij-instromer en werkt in 2 jaar naar een bevoegdheid.	Het geschiktheidsonderzoek, scholingskosten, vast bedrag aan boekengeld en 0,2 wtf studieverlof voor 2 jaar worden betaald. Als tegemoetkoming wordt de Subsidie Zij-instroom aangevraagd.
Mijlpalenregeling/ Verneld voor de klas/ Verkorte deeltijd 2 lopende trajecten in 2023	Studenten met een eerder afgeronde HBO- of WO-opleiding kunnen via de mijlpalenregeling in aanmerking komen voor een geschiktheidsverklaring, waarna zij in dienst genomen worden als leraar-VDT en werk- en stage mogen combineren. Binnen 2 jaar wordt gewerkt naar de bevoegdheid.	Twee jaar collegegeld en een vast bedrag aan boekengeld.

<p>Onderwijsassistenten en leraar-ondersteuners naar pabo</p> <p>2 gestart in 2023 3 lopend uit '20, '21 en '22</p>	<p>Onderwijsassistenten en leraarondersteuners kunnen via diverse deeltijdtrajecten een pabo-diploma behalen.</p>	<p>Vier jaar collegegeld en een vast bedrag aan boekengeld. Indien de SOOL (subsidie) wordt toegekend faciliteren we vanaf het tweede studiejaar 0,2 wtf studieverlof.</p>
--	---	--

Ontwikkelen

Hieronder valt ook het inductietraject voor startende leraren. Deze collega's krijgen op bovenschools niveau maatwerkbegeleiding van een starterscoach. Daarnaast doorloopt iedere starter een beeldcoachtraject en worden er op schoolniveau afspraken gemaakt over o.a. een buddy voor het inwerken. Sinds 2023 stellen we de jaarlijkse stichtingbrede inhoudelijke en intervisiebijeenkomsten niet alleen open voor startende, maar ook voor ervaren leraren en onderwijsondersteunend personeel.

2.2.2. Andere HR-gerelateerde ontwikkelingen

2.2.2.1. CAO

In september 2023 sloten de onderwijsvakbonden een onderhandelaarsakkoord met de PO-raad. De nieuwe CAO primair onderwijs loopt van 1 mei 2023 tot 1 oktober 2024. Belangrijke kenmerken zijn onder andere een stijging van het loon met gemiddeld 10%, een eenmalige bonus in 2023 voor iedere medewerker, een hogere reiskostenvergoeding en duidelijkere beschrijving voor- en nawerk.

2.2.2.2. NPO-subsidie en subsidie basisvaardigheden

De NPO-subsidie was bedoeld om achterstand vanuit de COVID-19 periode tegen te gaan. Borgesius heeft de toegekende middelen in schooljaar 2022-2023 gebruikt. Door (de verlenging van) het NPO is het plan van de overheid voor een extra structurele bekostiging vanaf 2025 vertraagd. Om het gat op te vangen is er de tussentijdse subsidie basisvaardigheden. Een deel van deze subsidie (950k) komt op basis van een aanvraag en loting beschikbaar voor vijf van onze scholen (De Vindplaats, St. Martinus, De Bukehof, De Klinkert en Mariadonk). Deze subsidie kunnen zij inzetten tussen 1 september 2022 en 31 juli 2024. Bovenstaande betekent wel dat er in het schooljaar 2023-2024 en 2024-2025 geen structurele extra bekostiging beschikbaar is. Dat heeft invloed op de ontwikkeling en inzetbaarheid van onderwijsprofessionals en daarmee de kwaliteit van het onderwijs.

2.2.2.3. Vaste versus tijdelijke aanstellingen

Het geven van een vaste aanstelling maakt het werken in het onderwijs aantrekkelijker. Zie onder het verloop van vaste versus tijdelijke aanstellingen.

	FTE 2023	%	FTE 2022	%	FTE 2021	%
Vaste aanstellingen	244,79	87,6	234,10	83,3	229,98	78,7
Tijdelijke aanstellingen	34,75	12,4	46,78	16,7	62,24	21,3
Totaal	279,54	100,0	280,88	100,0	292,22	100,0

Peildatum 31 december

Instroom en uitstroom 2021-2023

Jaar	Medewerker 1/1	Instroom	Uitstroom	Medewerkers 31/12	Medewerkers totaal
2021	403	90	55	438	35
2022	440	41	53	428	-12
2023	428	46	54	420	-8

Bron: ABP werkgeversspiegel

2.2.2.4. Werkdrukmiddelen

Vanaf schooljaar 2018-2019 tot in ieder geval 2024-2025 is er voor elke school in het primair onderwijs extra geld beschikbaar om de werkdruk aan te pakken. Deze middelen zijn onderdeel van de reguliere lumpsum, maar geormerkt voor inzet om de werkdruk te verlagen. Voor de besteding van deze extra middelen stelt het ministerie van OC&W de voorwaarde dat het lerarenteam, onderwijsondersteunend personeel en de directie in gesprek gaan over werkdruk en de benodigde oplossingen. Hieruit volgt een plan voor besteding van de werkdrukmiddelen, de personeelsgeleding van de MR heeft hier instemmingsrecht op. De directeur evalueert op school of de gekozen inzet van de werkdrukmiddelen inderdaad heeft bijgedragen aan werkdrukvermindering. De inzet van de werkdrukmiddelen wordt planmatig vastgelegd en toegevoegd aan het jaarlijkse werkverdelingsplan. De werkdrukmiddelen bedragen in 2023 994.863 euro en zijn binnen de Borgesiusstichting op basis van het leerlingenaantal gealloceerd naar de scholen.

2.2.2.6. Regionale aanpak personeelstekorten (RAP)

Met de subsidieregeling Regionale aanpak personeelstekort (RAP) stimuleert het ministerie van OC&W scholen, schoolbesturen, lerarenopleidingen en andere partijen om samen in de regio het personeelstekort aan te pakken. Onze RAP-regio zet de subsidie in voor promotie van het beroep van leerkracht, het centraal stellen van goed werkgeverschap, de ontwikkeling van een platform voor kennisdeling op HR-gebied en het ontplooiën van samenwerkingsinitiatieven.

2.2.2.7. Vorming Onderwijsregio's

De toenemende krapte op de arbeidsmarkt vraagt om actie. Daarom heeft het ministerie van OC&W landelijk opdracht gegeven tot het vormen van Onderwijsregio's waarin wordt samengewerkt om de tekorten te bestrijden. Deze Onderwijsregio's moeten in 2024 een feit zijn. In 2023 is daarom het verkennende overleg gestart tussen RAP voor de klas, RAP Hart van West-Brabant en Partnerschap Samen Opleiden regio West-Brabant. In 2023 is ook het initiatief tot Onderwijsregio rond de Drechtsteden gezet met RAP Passie voor onderwijs - Drechtsteden, Aspirant Opleidingschool Dordrecht en het Regionaal Platform Samen Opleiden.

2.2.2.8. Banenafpraak

Als Borgesiusstichting conformeren we ons aan de banenafpraak die per 2023 in werking trad. Daarmee proberen we mensen met meer afstand tot de werkvloer een plaats te bieden binnen onze stichting. Op 31 december 2023 had Borgesiusstichting 4 medewerkers die kwalificeren voor de banenafpraak.

2.2.2.9. Basis op orde

In 2023 zijn we gestart met het actualiseren en optimaliseren van ons HR beleid. Belangrijke thema's zijn eigen risicodragerschap vervanging, mobiliteit, demotie en klokkenluidersregeling. Ook gaan we daarin verder met afspraken over het analyseren en optimaliseren van HR-processen.

2.2.2.10. Aantrekkelijk en goed werkgeverschap, duurzame inzetbaarheid

Aantrekkelijk en goed werkgeverschap wordt nog belangrijker door het toenemende tekort aan onderwijs(ondersteunende) professionals. De structurele verbetering van het inkomen in 2023 levert daar gelukkig aan bij. Dat geldt ook voor de gesprekkencyclus die we stichtingbreed inzetten. Deze gesprekken zijn gericht op de persoonlijke ontwikkeling, ambities en mobiliteit van de medewerkers en de duurzame inzetbaarheid. Verder hebben we het HR-beleid op het gebied van mobiliteit en demotie in 2023 geactualiseerd. Speciale aandacht hebben we voor de duurzame inzetbaarheid van oudere collega's omdat vanaf 2026 aanzienlijk meer collega's de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken. Wij informeren hen bijvoorbeeld over inzetbaarheidsconstructies inclusief geleidelijke afbouw en deeltijdpensioen. In 2024 geven we in de Strategische Personeelsplanning aandacht aan deze toekomstige uitstroom en de kansen die dit biedt voor interne doorstroming. Tot slot hebben we in ons inductiebeleid specifiek aandacht voor startende leraren en zij-instromers. We brengen bij hen bijvoorbeeld het bijzonder budget van 40 uur (naar rato) extra voor Duurzame Inzetbaarheid onder de aandacht.

2.2.2.11 Uitkeringen na ontslag

In 2023 is via het participatiefonds 72.744 euro in rekening gebracht voor uitkeringen na ontslag. Dit is in mindering gebracht op de voorziening WW-verplichting. In 2023 bedroeg de dotatie op de voorziening 112.000 euro en viel 90.000 euro vrij vanwege een eerdere uitstroom van medewerkers uit de WW dan verwacht.

2.2.2.12. Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

De Rijksbijdrage voor professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders was in 2023 362.009 euro. Daarnaast kregen we via samenwerkingsverbanden voor Samen Opleiden en Opleiden in de School 208.773 euro. Deze middelen zijn ingezet in bovenschoolse begeleiding en interne opleiders (107.448 euro) en gedeclareerde uren van de samenwerkingspartners (113.923 euro). Daarnaast is 258.159 euro ingezet voor nascholing en 109.079 voor het persoonlijk opleidingsbudget van de medewerkers. Vanuit OC&W kregen we 67.125 euro voor opleidingssubsidies. Hiermee roosteren we zij-instromers en onderwijsassistenten vrij voor het volgen van de opleiding tot leraar. Leraren kunnen zelf aanspraak maken op een subsidie voor professionalisering in de vorm van een lerarenbeurs. Hiervoor kregen we 53.726 euro die is voor vrije uren, collegegeld en studiemateriaal.

2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

2.3.1. Doelen en resultaten

Het economisch eigendom van onze 14 basisscholen berust bij de gemeente Halderberge, Moerdijk of Rucphen. Zij zijn vanuit het wettelijk kader verantwoordelijk voor de huisvesting van onderwijsinstellingen in het primair onderwijs. We hebben dan ook regelmatig overleg met gemeenten over de groei van het aantal leerlingen. De basis voor huisvestingsprojecten van onze scholen zijn de Integrale Huisvestingsplannen (IHP's). De gemeente Rucphen en Halderberge hebben deze in 2019 respectievelijk 2020 vastgesteld. De periode 2021–2026 staat in het teken van de planvorming of uitvoering. Een aantal huisvestingsplannen levert een impuls voor de verbinding in Kindcentra en daarmee voor een intensieve(re) samenwerking met Kinderopvangorganisaties.

2.3.2. Toekomstige ontwikkelingen

- In 2024 wordt basisschool Vinkenbos in Sprundel uitgebreid.
- Met de gemeente Rucphen overleggen we over nieuwbouw voor basisschool de Heilinde in Sint Willebrord en zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een IHP voor de kern Rucphen.
- In december 2022 heeft de gemeente Halderberge de geplande nieuwbouw voor de Bukehof (Borgesiusstichting) en De Regenboog (Stichting Openbaar Basis Onderwijs) in Oudenbosch in 2027 'on hold' gezet. Beide schoolbesturen en de gemeente Halderberge blijven met elkaar in gesprek. We willen graag de kaders rondom vervangende nieuwbouw helder hebben vóór het moment dat de gemeente Halderberge voor vervangende nieuwbouw zorgdraagt.
- Met de gemeente Halderberge zijn we in gesprek over de uitbreiding van het Futura gebouw (Oud-Gastel), de Klinkert (Oudenbosch) en Uniek (Hoeven) en over verbeteringen van de multifunctionele accommodatie in Bosschenhoofd waarin basisschool 't Bossche Hart is gehuisvest.
- De gemeente Moerdijk gaat de gymzaal van basisschool St. Jozef in Noordhoek opknappen en de inventaris van de gymzaal vernieuwen.

2.3.3. Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

'Wij als duurzame wereldburger' is onderdeel van ons koersplan. Daar stemmen we keuzes in onze bedrijfsvoering op af. Dat combineren we sinds jaren met slim besparen en het inspireren van onze leerlingen, personeel, ouders, bedrijven en onze omgeving op dit thema.

Energie

43% van onze scholen heeft zonnepalen, in 2025 50% en in 2026 57%. Het merendeel van onze scholen heeft energiezuinige verlichting, op al onze scholen staan slimme meters. We gebruiken 100% groen gas en 100% groene stroom uit Nederlandse windmolens en het energieverbruik wordt centraal gemonitord.

Milieu

Bij het (meerjaren)onderhoud van de schoolgebouwen wordt rekening gehouden met milieuaspecten als belasting voor de omgeving (milieuvriendelijke toepassingen) duurzaamheid (langdurige oplossingen en waar mogelijk hergebruik van materialen toepassen), afvalscheiding en zuinig omgaan met materialen. In 2024 hanteren alle scholen op één na het zogenaamde continuurooster, waardoor er minder verkeersbewegingen (halen en brengen) nodig zijn en dus ook o.a. minder brandstoffen verbruikt worden.

Gezonde omgeving

Onze speelpleinen zijn ingericht met nadruk op spelen en bewegen. Een aantal speelpleinen zijn ook openbaar speelplein waar kinderen met en zonder beperking samen kunnen spelen. Kindcentrum De Schittering in Oudenbosch heeft sinds 2019 de eerste buitengymzaal van Nederland. In alle gebouwen is de luchtkwaliteit een

voortdurende bron van aandacht (en zorg). Nieuw te realiseren uitbreidingen of schoolgebouwen worden gebouwd volgens het principe van een Frisse school. Een Frisse school wordt gerealiseerd met aandacht voor energie, luchtkwaliteit, temperatuur, licht en geluid.

2.4 FINANCIËEL BELEID

2.4.1. Doelen en resultaten

Om de continuïteit van ons onderwijs te kunnen waarborgen is een buffer nodig: het vrij besteedbaar eigen vermogen (algemene reserve). Hoeveel eigen vermogen nodig is, is afhankelijk van het risicoprofiel dat met de risicoanalyse wordt bepaald. Deze risicoanalyse is opgesteld in 2022 en heeft een update ondergaan in het voorjaar van 2023. Het begrip weerstandsvermogen wordt gebruikt om aan te geven welke percentage het eigen vermogen uitmaakt van de totale baten. Per 31 december 2023 ligt bij de Borgesiusstichting het weerstandsvermogen op 15% en daarmee is de Borgesiusstichting norm gehaald. Vanwege de stelselwijziging voor de verwerking van de voorziening groot onderhoud, wordt per 1 januari 2024 1,4 miljoen euro aan de algemene reserve onttrokken.

2.4.2 Opstellen beleidsrijke meerjarenbegroting

We actualiseren jaarlijks de (meerjaren)begroting voor de komende drie jaar (T+3). Het financieel beleidsplan, de kaderbrief en het koersplan vormen de kaders hiervoor. De (meerjaren)begroting wordt jaarlijks in november/december vastgesteld door het CvB, na advisering door de GMR en na goedkeuring door de RvT.

2.4.3 Investeringsbeleid

Investerings worden gepland in en tijdens het begrotingsproces. De scholen van de Borgesiusstichting dienen hiervoor verzoeken in. Investerings zijn vooraf beoordeeld op doelmatigheid en moeten direct en/of indirect bijdragen aan het onderwijskundig klimaat en de gestelde koers- en schooldoelen. Voor het op 'peil' houden van de geïnvesteerde voorzieningen hanteert de stichting een investeringsplafond. Het investeringsplafond wordt bij de vaststelling van het financieel beleid bepaald voor een periode van 4 jaar. Het plafond vormt meerjarig het indicatieniveau waarin de aangroei van bovenmatig vermogen en de ontwikkeling van afschrijvingslasten in samenhang worden gemonitord. Bij de Borgesiusstichting wordt een evenwicht in investeringen nagestreefd. Dit betekent dat gestreefd wordt naar een afschrijvingslast, die ongeveer gelijk is aan het gemiddelde van de afgelopen 4 jaren. Voor grote investeringen, bijvoorbeeld als gevolg van uitbreiding huisvesting of nieuwbouw, kan hier (tijdelijk) van worden afgeweken, mits goed onderbouwd. In aanloop naar deze plannen worden de investeringen zoveel als mogelijk uitgesteld. Als gevolg hiervan ontstaat mogelijk hogere onderhoudskosten in de exploitatie.

2.4.4 Treasury

Het treasurystatuut van Borgesiusstichting is gebaseerd op de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Op basis van het treasurystatuut beleggen we overtollige kasgelden door middel van deposito's en/of spaarrekeningen vrijwel risicoloos. In het verslagjaar hielden we de overtollige kasgelden op bedrijfsspaarrekeningen bij de Rabobank en ABN-AMRO bank aan. Hierdoor voldoen we aan de eisen inzake beleggen en belenen en de instellingen waarbij dit mag gebeuren.

2.4.5 Allocatie van middelen

De Borgesiusstichting ontvangt (leerlinggebonden) middelen voor het bekostigen van het onderwijs op de scholen. Deze middelen zijn gebaseerd op het aantal leerlingen dat per 1 februari in het voorgaande schooljaar (t-1) is ingeschreven. De Borgesiusstichting zorgt samen met de schooldirecties voor een doelmatige besteding. Hierbij kennen we de baten en lasten toe naar de scholen volgens het principe 'baten en lasten volgen de leerling'. Zo ontstaat een betrouwbaar, zichtbaar beeld over de financiële ontwikkeling of status van een school.

De rijksbijdragen worden vanaf kalenderjaar 2023 toegekend conform de vereenvoudigde bekostiging. Deze nieuwe systematiek bestaat uit de volgende onderdelen:

- De basisbekostiging -> een basisbedrag per leerling en een basisbedrag per school. Deze middelen worden rechtstreeks aan de school toegekend.
- De extra bekostiging, zoals de kleine scholentoeslag, groeibekostiging en de bekostiging voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. Hiervoor geldt dat een toekenning op BRIN zoals kleine scholentoeslag en onderwijsachterstandsmiddelen rechtstreeks aan de betreffende school worden toegekend. Groeibekostiging wordt ontvangen op stichtingsniveau en op verzoek toegekend aan scholen die hier vanwege groei aanspraak op kunnen maken.
- De aanvullende bekostiging, zoals de bekostiging voor de eerste opvang asielzoekers en overige vreemdelingen. Hiervoor geldt dat het geld de leerling volgt.

Overige overheidsbijdragen (o.a. gemeentelijke bijdragen) zijn op basis van beschikkingen per school toegekend. De bijdrage van het Samenwerkingsverband inzake ondersteuningsgelden zijn in de exploitaties van de scholen verwerkt op basis van het aantal leerlingen.

2.4.6 Onderwijsachterstandsmiddelen

De onderwijsachterstandsmiddelen bedragen in 2023 949.281 euro en zijn binnen de Borgesiusstichting op basis van achterstandsscores en het daarvoor geldende bedrag per eenheid gealloceerd naar de scholen.

2.4.7 Planning- en controlecyclus

(Meerjaren) Begroting

Tijdens ons begrotingsproces hebben we meerdere bijeenkomsten. Tussen directeuren en de afdeling financiën, tussen CvB, directeuren, hoofden en een afvaardiging van de GMR en nogmaals tussen directeuren en de financiële afdeling inclusief collega's van HR en O&K. Dit proces wordt in detail geconcretiseerd in het formatiebegrotingsproces. Directeuren delen vervolgens de schoolbegroting ter informatie met MR. Alle schoolbegrotingen inclusief het bestuurskantoor en VLOT zijn samengevoegd als meerjarenbegroting 2024-2026 en aangeboden aan het CvB. De Auditcommissie en RvT hebben een advies richting RvT geformuleerd. Voorafgaand aan de vaststelling van de meerjarenbegroting door het CvB, legt het CvB deze meerjarenbegroting ter advisering voor aan BDO en GMR en ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht.

Rapportage

Per kwartaal rapporteren door de afdelingen Onderwijs en Kwaliteit, HR en Financiën op stichtingsniveau. Het onderdeel onderwijs en kwaliteit geeft inzicht in de stand van zaken rondom thema's die van invloed zijn op dit vakgebied. Onder andere instroom, uitstroom en doorstroom worden behandeld alsook absenties en lesverzuim. De HR afdeling rapporteert over verzuim, in- en uitstroom en Leren & Ontwikkeling. De financiële kwartaalrapportages bestaan uit een overzicht van werkelijke gerealiseerde exploitatieresultaten en een geprognostiseerd eindresultaat, die beide worden vergeleken met de vastgestelde begroting. De kwartaalrapportage wordt ter informatie gedeeld met directeuren, GMR en RvT. De rapportage over het 4^e heeft een jaarrekening als onderdeel van het jaarverslag. Als uit de kwartaalrapportage blijkt dat begroting en realisatie niet in lijn met elkaar liggen, bepalen we eerst of deze afwijking wordt veroorzaakt door een bovenscholse ontwikkeling of door een ontwikkeling op (een van de) scholen. Gaat het om een bovenscholse ontwikkeling dan bepaalt het CvB welke interventies nodig zijn. Wordt de afwijking door (een van de) scholen veroorzaakt, dan bepaalt de schooldirecteur de interventies. Om de directeuren te informeren over de schoolexploitatie rapporteert de afdeling financiën over de eerste 3 kwartalen tevens per school. Deze rapportage wordt voorzien van een notitie ter onderbouwing van de geanalyseerde resultaten en toelichting van diverse projecten. Deze kwartaalrapportages per school worden door de afdeling financiën besproken met de directeuren. Schooldirecteuren zijn integraal verantwoordelijk voor een kostenneutrale exploitatie. Wanneer

een kwartaalrapportage aanleiding geeft tot bijsturen, zal de directeur geadviseerd door de afdelingen financiën, HR of O&K de nodige interventies bepalen. Een moment waarop kan worden bijgestuurd is het formatieproces.

2.5 CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

De volgende onderdelen uit de continuïteitsparagraaf zijn opgenomen in de verantwoording op het financieel beleid:

- Prognose voor medewerkers en leerlingen en de toelichting daarop in hoofdstuk 3.1 (A1)
- Meerjarenbegroting (Staat van baten en lasten en MJ balans en de toelichting daarop in hoofdstuk 3.2 en 3.3 (A2))

De rapportage van het toezichthoudend orgaan is opgenomen in het verslag intern toezicht

2.5.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem (B1)

De Borgesiusstichting werkt met een 'two-tier' model met een raad van toezicht en een college van bestuur. Voor de rapportage van het toezichthoudend orgaan wordt verwezen naar Hoofdstuk 4. In de statuten zijn de verantwoordelijkheden en bevoegdheden afgebakend en het reglement van raad van toezicht geeft daar waar nodig nadere bepalingen om goed en onafhankelijk toezicht te kunnen houden. Het college van bestuur is eindverantwoordelijk, maar heeft bepaalde bevoegdheden tot het nemen van besluiten door gemandateerd aan de directeuren en hoofden. Het mandaat dat het college van bestuur geeft aan de directeuren en de hoofden is duidelijk beschreven in het managementstatuut.

Het vaststellen van beleidskaders door het college van bestuur wordt voorafgegaan door een advies van het BDO (Borgesius Directeuren Overleg), waarbij het recht op medezeggenschap in acht wordt genomen.

Het college van bestuur presenteert jaarlijks een meerjarenbegroting, jaarverslag en een bestuursformatieplan en gedurende het kalenderjaar tussentijdse managementrapportages.

In 2023 is de in 2022 opgestelde risico-analyse geüpdate.

In onze dagelijkse werkzaamheden is er binnen de administratieve organisatie een helder intern controlesysteem op alle terreinen. Het treasurystatuut stelt kaders voor de organisatie hoe om te gaan met het beleggen van overtollige liquide middelen (zie 2.4.5).

Aan de toekenning van rijksbijdragen en subsidies liggen beschikkingen ten grondslag. De in de beschikkingen gehanteerde uitgangspunten worden zoveel mogelijk gecontroleerd met gegevens en regelgevingen van de subsidiegevers, zoals bijvoorbeeld de Staatscourant of eigen gegevens, bijvoorbeeld leerlinggegevens uit ParnasSys (het leerlingadministratie- en -volgssysteem van de Borgesiusstichting) of aanvragen voor lerarenbeurzen, zwangerschapsuitkeringen enz.

Op het bestuurskantoor is er bij de afdeling Bedrijfsvoering en HR/O&K sprake van een effectieve AO/IC cyclus die, indien de omstandigheden wijzigen, wordt geactualiseerd. De externe accountant toetst jaarlijks de werking van de AO/IC cyclus en rapporteert bijzonderheden.

Het geheel van personele mutaties, maar ook zaken zoals ziekteverzuim en resultaten m.b.t. de leerlingen, zijn bijna realtime door het college van bestuur, de schooldirecteuren, interne begeleiders en de medewerkers van HR/O&K te raadplegen m.b.v. diverse softwareapplicaties. Deze werkwijze levert een open en transparant informatiesysteem op. De belangrijkste risico's en onzekerheden zijn in een risicoanalyse in beeld gebracht en er

is geen aanleiding geweest om op basis van welk signaal dan ook het interne risicobeheersings- of het risicocontrolesysteem aan te passen.

2.5.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden (B2)

In het voorjaar van 2023 is de risicoanalyse uit 2022 geüpdatet. De werkgroep heeft risico's benoemd en beoordeeld op de kans dat het risico zich voordoet en de impact die het betreffende risico heeft. Dit is gebeurd op basis van een vijfpunts-schaal waarbij 1 staat voor kleine kans of kleine impact. Door de uitkomsten te vermenigvuldigen volgt de score voor het risico. Het totale risico kan dus liggen tussen 1 en 25.

Aan de hand van de "risicoscore" (risicoscore is de kans vermenigvuldigd met de impact) is –voor zover de risico's financieel te kwantificeren zijn –bepaald welk weerstandvermogen Borgesiusstichting nodig heeft om de risico's te kunnen dekken. De resultaten van de update 2023 staan in onderstaand overzicht.

Risico's	Risicoanalyse 2022					Update risicoanalyse 2023				
	Kans	Impact	Totaal risico	Gevolg €	Endo- of Exogeen	Kans	Impact	Totaal risico	Gevolg €	
1. Aanbod van aantal zorgleerlingen neemt toe	4	3	12	€ 70.000	endogeen	4	3	12	€ 70.000	
2. Personeelsleden voldoen niet aan hun functieniveau	3	3	9	€ 150.000	endogeen	3	3	9	€ 150.000	
3. Ontstaan van boventaligheid / bovenformatie	3	3	9	€ 150.000	endogeen	3	3	9	€ 150.000	
4. Aanspraken ww-uitkeringen / transitievergoedingen	3	3	9	€ 120.000	endogeen	3	4	12	€ 120.000	
5. Hoog / bovengemiddeld ziekteverzuim	4	4	16	€ 300.000	endogeen	4	4	16	€ 225.000	
6. Onzekerheid bekostiging	3	4	12	€ 912.000	exogeen	1	1	1	€ 100.000	
7. Gebouwen voldoen niet of onvoldoende aan de onderwijskundige doelen	4	3	12	€ 625.000	exogeen	4	3	12	€ 625.000	
8. Onvoldoende functioneren van de governancestructuur	3	4	12	€ 300.000	endogeen	2	4	8	€ 300.000	
9. Onvoldoende kwaliteit ondersteuning door het bestuurskantoor	3	5	15	€ 150.000	endogeen	3	4	12	€ 120.000	
10. Onvoldoende beschikbaarheid van relevante en/ of betrouwbare management-informatie over de actuele status van de realisatie van het voorgenomen beleid	4	4	16	€ 75.000	endogeen	3	4	12	€ 75.000	
			Totaal	€ 2.852.000				Totaal	€ 1.935.000	

Het endogene of exogene karakter van een risico is met de update niet gewijzigd. De kleuren groen en rood geven ten opzichte van risicoanalyse 2022 een wijziging weer waarbij rood een hogere en groen een lagere waarde aangeeft.

Puntsgewijze toelichting van de hiervoor genoemde risico's:

1. Van het samenwerkingsverband ontvangen we vooralsnog voldoende subsidie om de zorgleerlingen financieel op te vangen. Er is wel sprake van meer zorgleerlingen op onze scholen (circa 60) dan ten tijde van het opstellen van de risicoanalyse 2022. De afstemming van de inzet van de beschikbare middelen en het doel waarvoor zij ontvangen worden in relatie tot de – soms complexe – zorgvraag van de leerling vraagt permanent een goede afstemming.
2. Met goed HR beleid kan de kans op termijn omlaag.
3. Het risico van boventaligheid/bovenformatieve ruimte is in de onderwijs-arbeidsmarkt beperkt; er bestaat immers voldoende samenwerking om personeelsfrictie onderling tussen besturen op te vangen. Desondanks wordt financieel rekening gehouden met 2 bijzondere dossiers, ter grootte van een jaarsalaris (€ 150.000).
4. Op grond van nieuwe regelgeving rondom ww-uitkeringen kunnen aanspraken van wwuitkeringen voor werkgevers hoger uitvallen. Het overleg heeft de impact daarom verhoogt. Alles is gericht op het voorkomen van werkloosheid maar uitkeringskosten worden door het Participatiefonds voor het grootste gedeelte bij de werkgever gelegd. Voor zover het volgens de richtlijnen voor de jaarverslaggeving mogelijk is en in voorkomende gevallen stelt het overleg voor om een voorziening voor uitkeringen en transitievergoedingen in de jaarrekening op te nemen.
5. Een hoog verzuim vraagt om maatregelen om het verzuim te beperken. In de periode tussen beide analyses heeft de beheersing van het ziekteverzuim ertoe geleid dat het verzuim is gedaald tot onder

het landelijk gemiddelde. Dit risico wordt financieel ingeschat op de loonkosten van 3 FTE leerkrachten á € 75.000 gedurende één kalenderjaar, t.w. € 225.000.

6. De overheid is wispelturig in de bekostiging. Soms wordt onverwachts een grote bijdrage voor een specifiek actueel doel toegekend (denk hierbij aan de toekenning van NPO-middelen). Soms wordt onvoorzien de bekostiging gekort (denk hierbij aan de vereenvoudiging van de bekostiging). Hierdoor is er niet altijd de (financiële) ruimte om adequaat op deze wijzigingen in te kunnen spelen. In het voorjaar van 2022 werd ten tijde van de risicoanalyse de volgende onzekerheden onderkend:
 - a. Onzekerheid over de claim van 7% bij OCW vanwege de overgang naar de vereenvoudigde bekostiging;
 - b. De algemene onzekerheid over het effect van de vereenvoudigde bekostiging van de Rijksbijdragen;
 - c. De financiële gevolgen van de afwikkeling van Spelen = Leren.

Aangezien in het begrotingsproces 2023 alleen rekening is gehouden met de vooraf toegekende bekostiging en in de resultatenrekening 2022 met de drie voormelde punten rekening is gehouden, kan naar mening van het overleg de kans en impact naar 1 en het bedrag naar € 100.000 worden teruggebracht.

7. Momenteel lopen er ver- en nieuwbouwprojecten voor een aantal scholen. Voor gebouwen waarvoor in 2022 ver- en nieuwbouwprojecten lopen wordt een financieel risico ingeschat op de warmte- en luchtklimaat aanpassingen, waarvoor investeringen nodig zijn ter grootte van (ingeschat) € 125.000 per schoolgebouw, t.w. € 625.000; voor deze investeringen ontbreekt echter wettelijk de armslag om tot ingrepen te komen.
8. In het geval van de governancestructuur is het financieel risico ingeschat op onderzoeks- en juridische kosten bij geschillen, kosten voor werving- en selectie, kosten voor (begeleiding van) een verbeterplan en/of WW-uitkering. Deze kosten worden ingeschat op € 300.000. Vanwege een voltallige bezetting van raad van toezicht, bestuur, staf, directies en GMR van scholen, het merkbare niveau van de diverse gremia met de inmiddels toegepaste checks en balances is vanuit de diverse gremia het risico ten opzichte van 2022 aanzienlijk verminderd. De kans op het zich voordoen is daarom verlaagd naar 2 i.p.v. 3.
9. Het overleg stelt vast dat de ondersteuning is verbeterd, posities zijn bezet echter nog niet volledig ingewerkt en dat de ondersteuning zeker nog kan verbeteren. Met het verlagen van het risico is ook het financiële bedrag naar beneden bijgesteld.
10. Op grond van een verbeterplan is de relevante managementinformatie verbeterd, derhalve is de kans verlaagd naar 3. Voor verdere verbetering blijft € 75.000 staan.

2.5.3 Informatiebeveiliging en privacy (IBP) (B3)

Om in continuïteit te voldoen aan de privacyvoorschriften gaat Borgesiusstichting een “privacy organisatie” opzetten. Een “privacy organisatie” bestaat bijvoorbeeld uit het beleggen van verantwoordelijkheden en opzetten van een structuur voor beleidsvoorbereiding, coördinatie, interne afstemming, implementatie en communicatie. Een werkgroep is eind 2023 gestart.

Tot eind 2026 gaat de werkgroep op basis van een plan van aanpak aan de slag. De plan omvat drie fasen:
Fase1: Quick Wins en basis op orde

In deze fase wordt bijvoorbeeld interne beleidsstukken, afspraken en documentatie waar nodig geupdate, wordt de informatievoorziening over privacy aan onze stakeholders goed – gedocumenteerd – opgezet en gecommuniceerd en verkrijgen we inzicht in de veiligheid van onze ICT-omgeving. In 2023 is meervoudige verificatie geïmplementeerd en heeft een email threat scan plaatsgevonden.

Fase 2: Normenkader IPBP en ICT-security

Met ingang van het schooljaar 2023/24 start het landelijke programma voor de uitrol van het Normenkader IBP. Dit programma gaat over het verstevigen van de digitale veiligheid in het funderend onderwijs. De Minister heeft aangegeven de normen een verplicht karakter te willen geven. En dat de besturen per einde 2027 aan de normen dienen te voldoen.

Fase 3: Kennis en bewustzijn.

Als de kaders staan en de beveiligingsmaatregelen zijn getroffen, zijn het uiteindelijk de medewerkers die daarmee omgaan. Daarvoor is kennis en bewustzijn nodig over de privacyregels en veilig werken. Hierbij zal onder meer worden aangesloten bij de ondersteuningsmiddelen die Kennisnet/SIVON beschikbaar stellen.

3. Verantwoording van de financiën

3.1. ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

3.1.1 Leerlingen (teldatum 1-2-2023)

	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen	3.619	3.699	3.706	3.713	

Een nauwkeurige prognose van het aantal leerlingen is van groot belang, omdat dit de voornaamste factor is voor de toekenning van middelen. Tegelijkertijd is dit één van de moeilijkste onderdelen van een meerjarig perspectief. Het aantal leerlingen is niet alleen een gevolg van de demografische ontwikkelingen maar van het imago van de onderwijsinstellingen en de studieresultaten.

Over het algemeen wijken de prognoses al jaren sterk af van de gebruikelijke landelijke standaard die hierin maatgevend is, Pronexus. In vergelijking met het afgelopen jaar, bestaat de indruk dat een betrouwbare basis wordt gelegd, ondanks het feit dat van de Pronexus ramingen wordt afgeweken. De scholen van Borgesiusstichting doen het goed, we zijn trots op de resultaten die met leerlingen en ouders bereikt worden. De verwachting is dat het aantal leerlingen de komende jaren stabiel is, en zelfs licht zal stijgen. Dit beeld wordt bevestigd door de toenemende economisch regionale activiteit en verwachte woningkrapte, die de dorpskernen waarin Borgesiusstichting actief is zal laten groeien. Dit vertaalt zich in bovenstaande prognose.

3.1.2 FTE (teldatum 31-12-2023)

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	16,16	13,53	13,52	14,1	14,1
Personeel primair proces / docerend personeel	213,23	204,79	198,94	193,1	191,05
Ondersteunend personeel / overige deelnemers	63,10	59,25	55,65	52,88	51,16
Totaal	292,49	277,57	268,11	260,13	256,31

Onder HR in dit jaarverslag worden de belangrijkste factoren omschreven die de komende jaren de ontwikkeling van het aantal FTE beïnvloeden en hoe het schoolbestuur daarop gaat inspelen.

3.2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

3.2.1 Staat van baten en lasten

	(T-1)	Begroting verslagjaar (T)	Realisatie verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3	Vershil verslagjaar t.o.v. begroting	Vershil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	26.942.527	26.660.965	28.913.723	28.976.622	28.058.741	27.298.051	2.252.758	1.971.197
Overige overheids- bijdragen en subsidies	244.431	162.573	276.230	129.118	124.001	118.930	113.657	31.800
Overige baten	0	218.435	321.242	281.480	225.781	231.107	102.807	23.153
TOTAAL BATEN	27.485.047	27.041.973	29.511.195	29.387.220	28.408.523	27.648.088	2.469.222	2.026.150
LASTEN								
Personeelslasten	22.221.001	21.145.135	22.483.064	23.538.802	23.050.692	22.137.974	1.337.929	262.063
Afschrijvingen	692.428	620.400	630.306	603.828	595.913	648.337	9.906	-62.122
Huisvestingslasten	1.793.193	2.259.108	1.741.188	2.093.106	2.140.521	2.169.937	-517.920	-52.006
Overige lasten	2.379.210	2.074.824	2.599.606	2.827.734	2.600.692	2.610.571	524.782	220.396
TOTAAL LASTEN	27.085.832	26.099.467	27.560.617	29.063.470	28.387.818	27.566.819	1.354.697	368.333
SALDO								
Saldo baten en lasten	399.215	942.506	2.057.031	323.750	20.705	81.269	1.114.525	1.657.817
Saldo financiële baten en lasten	-15.741	-18.206	80.362	69.744	69.701	69.701	98.568	96.103
Saldo buitengewone baten en lasten								
TOTAAL RESULTAAT	383.474	924.300	2.137.393	393.494	90.406	150.970	1.213.093	1.753.920

3.2.2 Toelichting staat van baten en lasten

In 2023 behaalde de Borgesiusstichting een resultaat van 2.138k Euro. Dit resultaat is 1.213k positiever dan begroot. De verschillen tussen de werkelijke cijfers 2023 en de begroting 2023 betreffen met name:

- Hogere baten ten opzichte van de begroting door compensatie van de gewijzigde CAO-afspraken (1.049k), bijdrage onderwijsachterstandenbeleid (78k), bekostiging opvang vreemdelingen (180k), subsidie verbetering basisvaardigheden (352k), SWV lichte en zware ondersteuning (126k), gemeentelijke bijdragen (114k; met name cofinanciering bewegingsonderwijs en extra NPO-subsidie);
- De personeelskosten zijn hoger door een cao-wijziging van 2023. Daarnaast is 197k gedoteerd aan de voorziening langdurig zieken. De loonkosten voor vervanging wegens ziekte, die vanwege het eigenrisicodragerschap niet langer vergoed wordt door het vervangingsfonds, bedragen 750k. In 2022 bedroegen de totale loonkosten voor vervanging 889k. Daarnaast betaalde de Borgesiusstichting premie aan het vervangingsfonds voor een bedrag van 763k. Vanuit het vervangingsfonds zijn in 2022 385k uitkeringen ontvangen en in 2023 is een nagekomen uitkering met betrekking tot 2022 ontvangen a 138k. Het eigenrisicodragerschap heeft in 2023 per saldo een positief effect gehad op de exploitatie ten opzichte van 2022;

- De verschillen in huisvestingskosten worden met name veroorzaakt door enerzijds een lagere dotatie aan de onderhoudsvoorziening en anderzijds hogere kosten dagelijks onderhoud (servicecontracten niet meer ten laste van de onderhoudsvoorziening);
- De overige lasten zijn hoger als gevolg van automatiseringskosten en aanschaf kleine inventaris, project Zonnewijs, abonnementen OLP en aanschaf leermiddelen einde jaar;
- De financiële baten en lasten zijn 99k hoger door gestegen rentebaten over banktegoeden.

In 2023 ontwikkelde het resultaat van de Borgesiusstichting zich 1.754k positiever dan in 2022. De volgende verschillen tussen de realisatie van 2023 en 2022 zijn:

- De baten zijn hoger ten opzichte van 2022 door compensatie van de gewijzigde cao-afspraken en wijziging financiering OCW (2.500k), hogere onderwijsachterstandsgelden (190k), werkdrukmiddelen (+101k), lichte en zware ondersteuning (+107k) en subsidie verbetering basisvaardigheden (+352k). Daarnaast bedraagt de Rijksbijdrage NPO subsidies in 2023 slechts 7 maanden terwijl dit in 2022 voor een heel jaar is toegekend (- 1.208K) en is de subsidie Extra handen in de klas beëindigd in 2022 (-171k);
- De directe loonkosten zijn ten opzichte van 2022 gedaald (74k). Oorzaak hiervan is de 10% CAO verhoging enerzijds en 14,8 fte minder anderzijds. De onder salariskosten verantwoorde kosten inhuur combinatiefunctionaris zijn in 2023 96k lager dan in 2022 vanwege het inzetten van vakdocenten in loondienst. De dotatie voorziening langdurig zieken is 37k hoger dan in 2022. De ontvangen uitkeringen vanuit het vervangingsfonds zijn 247k lager dan in 2022 vanwege het eigenrisicodragerschap. De uitkeringen ZW zijn lager in verband met minder uitkeringen (-1,7fte) voor ouderschapsverlof (77k);
- De afschrijvingslasten voor automatisering zijn 78k lager doordat laptops en chromebooks niet meer worden geactiveerd, maar geleased.
- De huisvestingskosten zijn per saldo lager in 2023, vanwege enerzijds een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud (329k) en anderzijds hogere kosten schoonmaak (84k), hogere energielasten (138k) en hogere kosten onderhoudsbeheer (80k);
- De overige instellingslasten zijn 220k hoger dan in 2022 vanwege de kosten verbetering basisvaardigheden (123k), hogere kosten lichte en zware ondersteuning (70k; hier staan hogere baten tegenover), hogere accountantskosten (24k), meer aanschaf kleine inventaris (26k), hogere kosten abonnementen OLP (25k) en hogere kosten leermiddelen (74k). Tegenover deze hogere kosten staan 150k lagere advieskosten (met name in 2022 afwikkeling Spelen=Leren);
- De financiële baten en lasten zijn 96k hoger door gestegen rentebaten over banktegoeden.

De meerjarenbegroting volgt over de jaren 2024 tot en met 2026 het principe van de sluitende begroting (evenwicht tussen baten en lasten). De schoolbegrotingen (14) en gemeenschappelijke lasten (inclusief bestuurskantoor en VLOT) vormen daarmee een financieel geheel; de dekking van alle kosten wordt opgebracht vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor financiën, rekening houdend met de draagkracht van de scholen.

Ter compensatie van de afnemende ondersteuningsgelden, zal in 2024 een bedrag (43k) aan de bestemmingsreserve Passend Onderwijs worden onttrokken.

3.2.3 Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	3.236.487	2.950.457	3.674.354	4.220.449	4.711.669
Financiële vaste activa	100.635	94.153	100.635	100.635	100.635
Totaal vaste activa	3.337.122	3.044.610	3.774.989	4.321.084	4.812.304
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden	0	0	0	0	0
Vorderingen	891.909	1.199.229	891.909	891.909	891.909
Kortlopende effecten					
Liquide middelen	7.261.877	10.629.914	9.837.570	9.381.881	9.041.631
Totaal vlottende activa	8.153.786	11.829.143	10.729.479	10.273.790	9.933.540
TOTAAL ACTIVA	11.490.908	14.873.753	14.504.468	14.594.874	14.745.844
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	1.607.407	3.795.316	2.512.886	2.631.292	2.810.262
Bestemmingsreserves	717.899	667.383	677.925	649.925	621.925
Overige reserves en fondsen	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen	2.325.306	4.462.699	3.190.811	3.281.217	3.432.187
VOORZIENINGEN	4.850.640	4.974.071	6.563.992	6.487.905	6.690.948
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	4.314.962	5.436.983	4.749.665	4.825.752	4.622.709
TOTAAL PASSIVA	11.490.908	14.873.753	14.504.468	14.594.874	14.745.844

3.2.4 Toelichting balans in meerjarig perspectief

Voor de balans 2023 worden de volgende bijzonderheden opgemerkt:

- De boekwaarde van de vaste activa daalt, doordat laptops en chromebooks niet meer worden aangeschaft, maar worden geleased;
- De vorderingen zijn toegenomen met 307k, door onder andere het nog niet ontvangen voorbereidingskrediet voor de uitbreiding van Vinkenbos (totaal 232k kosten geactiveerd). Tevens is er nog te ontvangen rente (76k; nieuw in 2023) en een stijging van de nog te vorderen betaalde transitievergoeding;
- Na goedkeuring en instemming vanuit de RvT zal 2.188k (mede veroorzaakt door het positieve resultaat in 2023) aan de algemene reserve worden toegevoegd en 50k worden onttrokken aan de bestemmingsreserves;
- De voorzieningen zijn met 123k toegenomen. De voorziening langdurig zieken is met 287k toegenomen (verplichte voorziening in verband met eigenrisicodragerschap). De voorziening groot onderhoud (MJOP) is met 107k afgenomen. De onderhoudsvoorziening zal per 1 januari 2024 worden herzien in verband met de gewijzigde verslaggevingsvoorschriften ten aanzien van het verwerken van de kosten voor groot onderhoud, die per verslagjaar 2024 zullen ingaan;
- De kortlopende schulden zijn toegenomen vanwege de ontvangst en nog niet bestede deel van de Subsidie ter Verbetering van de Basisvaardigheden (305k). Deze middelen zullen in 2024 en 2025 worden ingezet door de scholen die deze subsidie hebben ontvangen volgens de door hen ingediende plannen. Daarnaast zijn de vooruit ontvangen bedragen van de gemeenten 495k hoger door ontvangen voorbereidingskredieten voor de uitbreidingen en nieuwbouw van een aantal scholen.

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen van de Borgesiusstichting berust bij de gemeenten Halderberge, Moerdijk en Rucphen. In 2023 heeft Borgesiusstichting mede daarom de keuze gemaakt om per 2024 de verwerking van de kosten groot onderhoud te blijven verwerken door het aanhouden van een voorziening. Per 1 januari 2024 zal de voorziening groot onderhoud worden opgesteld volgens de RJ-richtlijnen op basis van de componentenmethode. De overgang van de oude berekeningswijze (egalisatievoorziening) wordt in de jaarrekening 2024 verwerkt als een stelselwijziging. Conform de overgangsbepaling RJ 660.602 betekent dit dat een herrekening plaatsvindt van de voorziening per 1 januari 2024. Het verschil tussen de waardering van de voorziening groot onderhoud per 31 december 2023 versus 1 januari 2024 wordt in één keer per 1 januari 2024 via het eigen vermogen verwerkt. De impact van de stelselwijziging zal naar verwachting tot een eenmalige onttrekking van €1,4 mio uit het vermogen leiden.

In paragraaf 2.3.2. Toekomstige ontwikkelingen zijn de geplande investeringen op huisvesting uiteengezet. Deze veroorzaken de grootste mutatie binnen de investeringen. Daarnaast is ook hier de gewijzigde verwerking van de voorziening groot onderhoud oorzaak voor een toename in investeringen voor vernieuwing, die in het verleden via de voorziening werden verwerkt. Het huidige saldo liquide middelen bevat voorbereidingskredieten voor de aanstaande ver-/nieuwbouwprojecten. Deze kredieten nemen de komende jaren af.

3.3. FINANCIËLE POSITIE

3.3.1 Kengetallen

Kengetal	Realisatie Vorig jaar (T-1)	Realisatie Verslag- jaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3	Signaleringswaarde
Solvabiliteit 2 (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	62%	63%	67%	67%	69%	Ondergrens1: < 0,3
Weerstandvermogen Eigen vermogen / totale baten (incl. financiële baten)	8%	15%	11%	12%	12%	Ondergrens: < 0,05
Liquiditeit Vlottende activa / Kortlopende schulden	1,89	2,18	2,26	2,13	2,15	Ondergrens2: 1,5 (bij totale baten onder €3 mln), 1,0 (bij totale baten tussen €3 mln en €12 mln), 0,75 (bij totale baten tussen €12 mln en €25 mln) 0,5 (bij totale baten boven €25 mln)
Normatief Eigen Vermogen = 0,5 * (aanschafwaarde gebouw * 1,27) + boekwaarde resterende materiële vaste activa + 0,05 * alle baten (onder 12 miljoen oplopend naar 0,1 bij 3 miljoen en daaronder 300.000).	4.695.346	4.588.319	4.508.508	5.571.783	6.243.421	
Ratio eigen vermogen Reservepositie o.b.v. signaleringswaarde OCW (Feitelijk publiek eigen vermogen -/- Signaleringswaarde publiek eigen vermogen) / totale baten	50%	56%	57%	54%	58%	

3.3.2 Toelichting op de financiële positie

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 1.135.716. Dit bedrag is – evenals vorig jaar- niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts “een boekhoud-technische correctie is, aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging”. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Zo heeft de Borgesiusstichting de uitvoering van het strategisch Koersplan moeten temporiseren en is via natuurlijk verloop afscheid genomen van 12 fte hetgeen minder groepen en daardoor grotere groepen en meer combinatiegroepen tot gevolg heeft. Ten slotte is een extra financiële inspanning geleverd ten laste van de exploitatie om het weerstandsvermogen op het gewenste niveau te krijgen.

Deze ingrepen hadden voorkomen kunnen worden wanneer de eerdergenoemde 7% niet gekort zou zijn op de bekostiging. Vandaar dat ons schoolbestuur samen met circa 230 schoolbesturen, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar hebben gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen n.a.v. de beslissing op bezwaar van de minister zijn het volgens ons waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom hebben wij besloten om gezamenlijk met 221 schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland in te stellen tegen de beslissing op bezwaar van de minister. Op het moment van dit schrijven loopt deze beroepsprocedure nog. Een uitspraak wordt verwacht in de eerste helft van 2024.

Bijlage I: Jaarrekening 2023

B1 GRONDSLAGEN

B 1.1 Algemeen

Vestigingsplaats

De statutaire vestigingsplaats van de Borgesiusstichting is Halderberge.

Activiteiten

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit het verstrekken van dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Deze jaarrekening is opgesteld conform de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, met in het bijzonder hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen.

B 1.1.1. Consolidatie

Deze jaarrekening betreft de enkelvoudige jaarrekening van Borgesiusstichting. Het bestuur van Borgesiusstichting vormt ook het bestuur van stichting Spelen=Leren, waarbij peuteropvangactiviteiten plaatsvonden. De peuteropvang is met ingang van 1 januari 2022 door lokale partners overgenomen. In 2022 hebben geen activiteiten binnen Stichting Spelen = Leren plaatsgevonden. Stichting Spelen = Leren is op 28 maart 2023 opgeheven. In het verslagjaar 2023 hebben geen activiteiten plaatsgevonden. Er is overeenkomstig artikel 2:407 lid 1 BW geen samengevoegde of geconsolideerde jaarrekening opgemaakt, omdat de gezamenlijke betekenis van de gegevens van Stichting Spelen = Leren te verwaarlozen belang zijn.

B 1.1.2. Continuïteitsparagraaf

Het college van bestuur is op grond van de financiële positie van de stichting en de meerjarenbegroting van mening dat de continuïteit van de stichting is gewaarborgd en heeft derhalve de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling.

B 1.2 Grondslagen van waardering en bepaling van het resultaat

B 1.2.1 Grondslagen van balanswaardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt een drempelbedrag van 1.000,- gehanteerd bij investeringen, maar er wordt gekeken naar de economische gebruiksperiode.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, die gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde; waardering van vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Algemene reserve

De algemene reserve is het weerstandsvermogen om de continuïteit van de scholen te kunnen waarborgen. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijk gemaakte lasten (in het geval van een tekort wordt dit ten laste van de algemene reserve gebracht).

Bestemmingsreserves publiek

De bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het college van bestuur, waarmee er een voornemen is het vermogen te besteden aan een bepaald doel.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schattingen van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorzieningen worden niet tegen contante waarde gewaardeerd, omdat het effect van de tijds waarde niet materieel is. De rente die wordt gerekend over de banktegoeden is verwaarloosbaar.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorzieningen wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud gedurende de planperiode van de gebouwen gedeeld door het aantal jaren waaruit deze plan-periode bestaat en waarbij gewaarborgd is dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Deze methode is reeds voor 2017 toegepast en in de daarop volgende jaren doorgezet. Borgesiusstichting maakt hierbij gebruik van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Personeelsvoorzieningen

Reservering jubileumuitkeringen

Dit betreft een reservering voor de op basis van de CAO PO bij 25-jarig en 40-jarig onderwijsjubileum uit te betalen bedragen. De voorziening is berekend tegen nominale waarde rekening houdend met een blijfkans.

Voorziening verlof oudere werknemer in het kader van duurzame inzetbaarheid

Op grond van artikel 8A.8 van de cao Primair Onderwijs kunnen werknemers van 57 jaar en ouder op basis van een vooraf ingediend plan de uren voor duurzame inzetbaarheid gedurende vijf jaar sparen. De voorziening is berekend tegen nominale waarde rekening houdend met een blijfkans.

Voorziening WW-verplichtingen

Op 1 augustus 2023 is het Participatiefonds gemoderniseerd. Schoolbesturen zullen, bij beëindiging van een arbeidsovereenkomst op of na 1 augustus 2023 50% van de werkloosheidskosten zelf moeten dragen. Deze eigen bijdrage kan verlaagd worden naar 10% op grond van een aantal beëindigingsgronden. De verplichte instroomtoets is komen te vervallen. De voorziening werkloosheidskosten is gevormd voor personen waarmee voor of op balansdatum onherroepelijke afspraken zijn gemaakt over ontslag en ontslagvergoeding (RJ 271.503).

Reservering spaarverlof

Dit betreft een reservering voor door werknemers op basis van de regeling spaarverlof gespaarde uren. Het gedeelte van de reservering spaarverlof met een looptijd korter dan een jaar bedraagt € 1.890. Vanwege het kortlopende karakter is deze post gepresenteerd onder voorzieningen.

Verwezen wordt naar pagina 58 voor een nadere uitleg.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

B 1.2.2 Grondslagen van bepaling van resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarop de beschikkingen betrekking hebben. Lasten welke hun oorsprong vinden in het verslagjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen

De normatieve rijksbijdrage (lumpsum) wordt volledig als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. De geoordeelde subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt, of wanneer zich een gesubsidieerd exploitatietekort heeft voorgedaan. De overige subsidies worden verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin deze worden ontvangen. De ontvangen gelden vanuit het Samenwerkingsverband worden volledig als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het (school-)jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies

De overige overheidsbijdragen en -subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt.

Overige baten

De overige baten bestaan uit opbrengsten uit verhuur, uitleen van medewerkers, bijdragen derden en overige baten, waaronder subsidies. De geormerkte subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt. De overige, niet geormerkte baten worden verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin deze worden ontvangen.

Grondslagen voor de lasten

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Borgesius heeft voor haar werknemers een toegezegd pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Borgesius. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het pensioenfonds ABP. Borgesius betaalt hiervoor premies waarvan 70% door de werkgever wordt betaald en 30% door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van 31 december 2023 was de dekkingsgraad 110,5%. Vanaf 2015 werken pensioenfonds met een beleidsdekkingsgraad. Dit is een gemiddelde over de afgelopen 12 maanden. Per 31 december 2023 was de beleidsdekkingsgraad 113,9%. De beleidsdekkingsgraad zal langzaam in de richting van de actuele dekkingsgraad bewegen. Het pensioenfonds moet een beleidsdekkingsgraad van 126% hebben. De kritische dekkingsgraad geeft het niveau van de dekkingsgraad aan waarbij een pensioenfonds extra maatregelen moet nemen om de financiële positie binnen tien jaar te herstellen. De kritische dekkingsgraad ligt rond 104%. Boven deze kritische dekkingsgraad komt de dekkingsgraad zonder verlagingen binnen 10 jaar boven de vereiste dekkingsgraad van 126%. Borgesius heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Borgesius heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Materiële vast activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Op terreinen, materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetaling op materiële activa wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

B 1.3 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Uitgaven uit investeringen zijn opgenomen onder kasstroom uit investeringsactiviteiten.

B2 BALANS PER 31-12-2023 (31-12-2022)

Balans per 31-12-2023

1	Activa	31-12-2023	31-12-2022
		EUR	EUR
	Vaste activa		
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouw en en terreinen	1.038.233	1.074.213
1.2.2	Inventaris en apparatuur	1.533.485	1.769.114
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	378.738	393.159
1.2.4	Activa in bestelling	0	0
		<u>2.950.457</u>	<u>3.236.487</u>
1.3	<u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.5	Effecten	0	0
1.3.6	Overige vorderingen	94.153	100.635
		<u>94.153</u>	<u>100.635</u>
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>3.044.609</u>	<u>3.337.122</u>
	Vlottende activa		
1.5	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	183.812	177.993
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	58.363	52.995
1.5.6	Overige overheden	243.303	183.724
1.5.7	Overige vorderingen	103.944	143.777
1.5.8	Overlopende activa	609.807	386.549
1.5.9	Voorzeningen w egens oninbaarheid	0	-53.129
		<u>1.199.229</u>	<u>891.909</u>
1.7	<u>Liquide middelen</u>	<u>10.629.914</u>	<u>7.261.877</u>
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>11.829.144</u>	<u>8.153.786</u>
	<u>Totaal activa</u>	<u>14.873.752</u>	<u>11.490.908</u>

2	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
		<u>EUR</u>	<u>EUR</u>
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene reserve	3.795.316	1.607.407
2.1.2	Bestemmingsreserves	667.383	717.899
2.1.5	Bestemmingsfondsen	<u>0</u>	<u>0</u>
	Totaal vermogen	4.462.699	2.325.306
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	943.463	712.985
2.2.3	Overige voorzieningen	<u>4.030.608</u>	<u>4.137.655</u>
		4.974.071	4.850.640
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.2.	Vooruitontvangen Gemeente Bouw kred	495.102	
2.4.3	Crediteuren	552.504	386.792
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.092.131	1.008.031
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	289.512	271.478
2.4.9	Overige kortlopende schulden	238.939	283.910
2.4.10	Overlopende passiva	<u>2.768.793</u>	<u>2.364.750</u>
		<u>5.436.981</u>	<u>4.314.962</u>
	<u>Totaal passiva</u>	<u>14.873.753</u>	<u>11.490.908</u>

B3 EXPLOITATIEREKENING 2023 (2022)

Exploitatierkening 2023 (2022)

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	28.913.723	26.660.965	26.942.527
3.2 Overige overheidsbijdrage	276.230	162.573	244.431
3.5 Overige baten	<u>321.242</u>	<u>411.876</u>	<u>298.089</u>
Totaal baten	<u>29.511.195</u>	<u>27.235.414</u>	<u>27.485.047</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	22.483.064	21.807.409	22.221.001
4.2 Afschrijvingen	630.306	620.400	692.428
4.3 Huisvestingslasten	1.741.188	1.760.612	1.793.193
4.4 Overige instellingslasten	<u>2.599.606</u>	<u>2.104.491</u>	<u>2.379.210</u>
Totaal lasten	<u>27.454.164</u>	<u>26.292.912</u>	<u>27.085.834</u>
Saldo baten en lasten	<u>2.057.031</u>	<u>942.502</u>	<u>399.213</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	85.297		0
5.2 Financiële lasten	<u>4.935</u>	<u>18.206</u>	<u>15.741</u>
Saldo fin. baten en lasten	80.362	-18.206	-15.741
Exploitatieresultaat	<u>2.137.393</u>	<u>924.297</u>	<u>383.471</u>

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2023 (2022)

	2023 EUR	2022 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo baten en lasten	2.057.031	383.471
Betaalde en ontvangen rente	4.352	
Afschrijvingen	607.298	680.683
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Voorraden	0	0
- Vorderingen	-231.310	852.884
- Kortlopende schulden	1.122.019	1.363.367
	<u>890.709</u>	<u>2.216.251</u>
Mutaties voorzieningen	<u>123.431</u>	<u>742.303</u>
	3.682.821	4.022.709
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	-321.267	-450.774
Financiële vaste activa	6.483	28.065
	<u>-314.784</u>	<u>-422.709</u>
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Mutatie kredietinstellingen	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>3.368.037</u>	<u>3.600.000</u>
Beginstand liquide middelen	7.261.877	3.661.875
Mutatie liquide middelen	<u>3.368.037</u>	<u>3.600.002</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u>10.629.914</u>	<u>7.261.877</u>

B5 TOELICHTING OP DE BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1 Activa Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

	Gebouw en en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedrijfs- middelen	Activa in bestelling	Totaal materiële vaste activa
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Materiële vaste activa 1-1-2023					
Aanschafw aarde	1.824.916	5.189.409	1.579.231	-	8.593.557
Cumulatieve afschrijvingen	750.703-	3.420.600-	1.186.072-	-	5.357.375-
Boekw aarde	1.074.213	1.768.809	393.159	-	3.236.182
Mutaties 2023					
Investerings	77.189	152.220	115.010	-	344.419
Desinvesterings	11.497-	208.770-	127.558-	-	347.825-
Afschrijvingen	113.169-	378.382-	115.441-	-	606.992-
Afschrijvingen desinvesterings	11.497	199.608	113.568	-	324.673
	35.980-	235.324-	14.421-	-	285.725-
Materiële vaste activa 31-12-2023					
Aanschafw aarde	1.890.608	5.132.859	1.566.683	-	8.590.151
Cumulatieve afschrijvingen	852.375-	3.599.374-	1.187.945-	-	5.639.694-
Boekw aarde	1.038.233	1.533.485	378.738	-	2.950.457

Afschrijvingspercentages

Gebouw en en terreinen	
- voorzieningen aan gebouw en en terreinen	2,5-12,5%
Inventaris en apparatuur	
- kantoormeubilair en inventaris	10-20%
- huishoudelijke apparatuur en inventaris	10-20%
- schoolmeubilair en inventaris	5-20%
- automatisering	10-50%
Leermiddelen	10 - 12,5%

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2023 EUR	Mutaties 2023			Boekwaarde 31-12-2023 EUR
		Investerings 2023 EUR	Desinveste- ringen 2023 EUR	Resultaat 2023 EUR	
1.3.6 Effecten					
1.3.6.3 Overige	0	0	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
1.3.7 Overige vorderingen	100.635	13.755	20.238	0	94.153
	<u>100.635</u>				<u>94.153</u>
Totaal financiële vaste activa	100.635				94.153

1.5 Vorderingen

	31-12-2023		31-12-2022	
	EUR		EUR	
1.5.1 Debiteuren		183.812		177.993
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW		58.363		52.995
1.5.6 Overige overheden				
Vorderingen op gemeenten		243.303		183.724
1.5.7 Overige vorderingen				
Nog te ontvangen SWV PO3002	99.853		56.359	
Rekening-Courant St. Spelen = Leren	0		87.093	
Te vorderen bedragen schoolfonds	0		324	
Nettolonen	4.091		0	
	<u>4.091</u>	103.944	<u>0</u>	143.777
1.5.8 Overlopende activa				
Vooruitbetaalde kosten	217.193		214.050	
Nog te ontvangen uitkeringen vervangingsfc	0		28.223	
Nog te ontvangen uitkeringen WGA uitstaaf	0		2.139	
Te ontvangen rente	76.010		0	
Nog te factureren bedragen	38.750		28.474	
Te vorderen transitievergoeding	149.428		80.703	
Nog te ontvangen bedragen	113.042		30.446	
Afgedragen Risicofonds	11.672		0	
Te ontvangen looninkomensvoordeel (LIV)	1.702		2.515	
Afgedragen BTW	2.010		0	
	<u>2.010</u>	609.807	<u>0</u>	386.549
1.5.9 Voorziening wegens oninbaarheid vordering		0		-53.129
		<u>609.807</u>		<u>-53.129</u>
Totaal vorderingen		1.199.229		891.909

1.6 Liquide middelen

		31-12-2023	31-12-2022
		EUR	EUR
1.7.1	Banken	10.627.889	7.260.502
1.7.2	Kasmiddelen	2.025	1.375
		<hr/>	<hr/>
	Totaal liquide middelen	10.629.914	7.261.877

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo	Bestemming	Overige	Saldo	Bestemming	Overige	Saldo	
	1-1-2022	Resultaat	Mutaties	1-1-2023	Resultaat	Mutaties	31-12-2023	
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	
2.1.1	Algemene reserve	1.150.618	456.789	0	1.607.407	2.187.909	0	3.795.316
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	789.397	-71.498	0	717.899	-50.516	0	667.383
2.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	1.820	-1.820	0	0	0	0	0
	Eigen vermogen	1.941.835	383.471	0	2.325.306	2.137.393	0	4.462.699

Uitsplitsing

2.1.1.N	Algemene reserve Borgesiusstichting	1.150.618	456.789	0	1.607.407	2.187.909	0	3.795.316
	Algemene reserve	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
2.1.2.N	Gespaarde BAPO-uren	15.594	0	0	15.594	-7.395	0	8.199
	Bestemmingsreserve Passend Onderwijs	523.803	-34.764	0	489.039	-43.121	0	445.918
	Bestemmingsreserve Koersplan 2021 - 2025	250.000	-36.734	0	213.266	0	0	213.266
	Bestemmingsreserves (publiek)	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
		789.397	-71.498	0	717.899	-50.516	0	667.383

B.5.1. Bestemmingsreserve Passend Onderwijs

Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs stelt Borgesiusstichting middelen ter beschikking voor de ondersteuning van leerlingen met een onderwijsachterstand. Gezamenlijk met de basisbekostiging van het onderwijs, bieden de scholen daarmee het onderwijsaanbod dat past bij onze leerlingen. De verantwoording richting het samenwerkingsverband vindt plaats door middel van een jaarlijks monitorgesprek waarna het samenwerkingsverband hierover verantwoording aflegt in het jaarverslag. In het jaarverslag van De Borgesiusstichting wordt derhalve geen aparte paragraaf opgenomen.

Als gevolg van nieuwe (landelijke) beleidsambities in het Passend Onderwijs - het terugbrengen van doorverwijzing naar het Speciaal Basis Onderwijs én de overdracht van reserves - is ervoor gekozen één nieuwe bestemmingsreserve Passend Onderwijs te vormen. Hierin komt de overdracht van reserves, nieuwe ambities en verantwoording, naar het Samenwerkingsverband (PO3032) en Borgesiusstichting, samen. In de meerjarenbegroting 2023 – 2026 is vastgesteld dat € 28.108 wordt onttrokken aan deze bestemmingsreserve t.b.v. de compensatie van de daling van de lichte ondersteuning. Aangezien in 2023 € 26.356 meer is ontvangen

dan begroot, is besloten geen onttrekking uit deze reserve ter compensatie van de daling lichte ondersteuning te doen.

B.5.2. Bestemmingsreserve Koersplan 2022 -2025

In 2021 een nieuw strategisch beleidsplan opgesteld. In dit koersplan 2022-2025 zijn de ambities van Borgesiusstichting beschreven voor de komende jaren. Met de totstandkoming van Koersplan 2022-2025 is de bestemmingsreserve Koersplan 2022-2025 gevormd. Hieraan hebben in 2023 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

B.5.3. Gespaarde BAPO-uren

De voormalige BAPO-regeling voor medewerkers in het primair onderwijs is vervangen door de huidige duurzame inzetbaarheidsregeling. Voor medewerkers die op 30 september 2014 BAPO-verlof hadden, is er een overgangsregeling, waarbij gespaarde BAPO-uren gewoon opgenomen kunnen worden. Van de medewerkers die op 30 september 2014 een saldo gespaarde BAPO-uren had, is slechts 1 medewerker in dienst. In 2023 heeft een onttrekking plaatsgevonden ter hoogte van het volledige bedrag a € 15.594. De BAPO-uren van de medewerker in dienst zijn toegevoegd aan de voorziening DIB voor een bedrag van € 8.199.

2.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2023 EUR	Mutaties			Saldo 31-12-2023 EUR
		Dotaties 2023 EUR	Onttrekkingen 2023 EUR	Vrijval 2023 EUR	
2.2.1					
Personeelsvoorzieningen					
Reservering jubileumuitkeringen	211.202	40.000	29.664	47.720	173.818
Voorziening WW-verplichtingen	227.577	41.196	65.154	20.269	183.349
Reservering spaarverlof	3.010	0	1.120	0	1.890
Voorziening verlof oudere werknemer in het kader van duurzame inzetbaarheid	55.970	42.615	16.483	0	82.102
Voorziening Langdurig zieken	215.226	441.655	24.085	130.493	502.304
2.2.3					
Overige voorzieningen					
Voorziening Groot Onderhoud	4.137.655	587.267	389.269	305.045	4.030.608
	4.137.655	587.267	389.269	305.045	4.030.608
Totaal voorzieningen	4.850.640	1.152.732	525.775	503.526	4.974.071

Aard en looptijd van de voorzieningen	Saldo	Kortlopend	Middellang	Langlopend	
	31-12-2023 EUR	< 1 jaar	> 1 jaar - < 5 jaar	> 5 jaar	
2.2.1	Personeelsvoorzieningen				
	Reservering jubileumuitkeringen	173.818	11.252	47.750	114.816
	Voorziening WW-verplichtingen	183.349	93.664	89.685	0
	Reservering spaarverlof	1.890	1.890	0	0
	Voorziening verlof oudere werknemer in het kader van duurzame inzetbaarheid	0	9.072	61.600	11.430
	Voorziening Langdurig zieken	502.304	307.180	195.124	0
	Personeelsvoorzieningen	943.463	423.058	394.159	126.246
2.2.3	Overige voorzieningen				
	Voorziening Groot Onderhoud	4.030.608	241.054	641.011	3.148.543
		4.030.608	241.054	641.011	3.148.543
	Totaal voorzieningen	4.974.071	664.112	1.035.170	3.274.789

B.5.4. Reservering jubileumuitkeringen

Dit betreft een reservering voor de op basis van de CAO PO bij 25-jarig en 40-jarig onderwijsjubileum uit te betalen bedragen. De voorziening is berekend tegen nominale waarde rekening houdend met een blijfkans.

B.5.5. Voorziening verlof oudere werknemer in het kader van duurzame inzetbaarheid

Op grond van artikel 8A.8 van de cao Primair Onderwijs kunnen werknemers van 57 jaar en ouder op basis van een vooraf ingediend plan de uren voor duurzame inzetbaarheid gedurende vijf jaar sparen. De voorziening is berekend tegen nominale waarde rekening houdend met een blijfkans.

B.5.6. Voorziening WW-verplichtingen

Op 1 augustus 2023 is het Participatiefonds gemoderniseerd. Schoolbesturen zullen, bij beëindiging van een arbeidsovereenkomst op of na 1 augustus 2023 50% van de werkloosheidskosten zelf moeten dragen. Deze eigen bijdrage kan verlaagd worden naar 10% op grond van een aantal beëindigingsgronden. De verplichte instroomtoets is komen te vervallen. De voorziening werkloosheidskosten is gevormd voor personen waarmee voor of op balansdatum onherroepelijke afspraken zijn gemaakt over ontslag en ontslagvergoeding (RJ 271.503)

B.5.7. Reservering spaarverlof

Dit betreft een reservering voor door werknemers op basis van de regeling spaarverlof gespaarde uren. Het gedeelte van de reservering spaarverlof met een looptijd korter dan een jaar bedraagt € 1.890.

B.5.8. Voorziening Onderhoud

De voorziening groot onderhoud is bepaald op basis van geplande uitgaven per school aan groot onderhoud voor de periode 2024-2042. Deze uitgaven zijn ingeschat door een externe deskundige. De geplande onderhoudskosten voor basisschool Heilinde zijn bijgesteld. Gingen we vorig jaar nog uit van vervangende nieuwbouw in 2033, nu verwachten we dat de vervangende nieuwbouw in 2027 wordt opgeleverd. Bij de bepaling van de toekomstige uitgaven voor groot onderhoud zijn de noodzakelijk geachte onderhoudsuitgaven ingeschat tot aan de nieuwbouw (waarbij veiligheid en leefbaarheid voorop staat) en is daarna een inschatting gedaan van beperkte uitgaven voor groot onderhoud voor het dan nieuwe gebouw.

Voor basisschool de Bukehof dient ook nieuwbouw plaats te vinden. In verband met gebrek aan financiële middelen van de gemeente Halderberge is de uitvoering hiervan door de gemeente aangehouden tot een moment dat de financiële positie van de gemeente dit toelaat. De termijn waarop de vernieuwbouw zal plaatsvinden is nog hoogst onzeker. Daarom is er in de bepaling van de toekomstige uitgaven uitgegaan van het onderhoudsplan zoals door de externe deskundige is opgesteld.

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022	
	EUR	EUR	
2.4.2.	Vooruitontvangen Gemeente Bouw krediet	495.102	0
2.4.3	Crediteuren	552.504	386.792
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.092.131	1.008.031
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	289.512	271.478
2.4.9	Overige kortlopende schulden		
	Nog te betalen aan schoolfonds	53.880	52.754
	Nog te besteden subsidies en donaties	174.042	181.552
	Regionaal Platform Onderw ijs	11.018	11.018
	Nettolonen	0	36.456
	Uit te betalen uitkering levensloop	0	2.131
		<u>238.939</u>	<u>283.910</u>
2.4.10	Overlopende passiva		
	Geormerkte subsidies OCW	1.412.706	1.107.496
	Reservering vakantiegeld	735.129	674.179
	Opl.school Avans-PO scholen	340.252	250.000
	Te betalen huur	0	38.150
	Te betalen rente en kosten bank	0	5.023
	Reservering bindingstoelage	58.363	62.405
	Te betalen accountantskosten	24.503	30.250
	Te betalen energiekosten	8.098	3.655
	Vooruitontvangen bedragen gemeente	75.788	113.069
	Overige vooruitontvangen bedragen	7.196	5.568
	Overige	106.756	74.952
		<u>2.768.791</u>	<u>2.364.748</u>
	Totaal kortlopende schulden	<u>5.436.979</u>	<u>4.314.960</u>

De onder 2.4.9 opgenomen nog te besteden donaties betreffen donaties waarvan de besteding verantwoord is onder de materiële vaste activa. De kortlopende schuld valt vrij samen met de afschrijvingen op de betreffende materiële vaste activa. Circa € 88.000 heeft een looptijd langer dan 1 jaar.

B6 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

B.6.1. Huurverplichtingen

In het kader van een huurcontract zijn langlopende huurverplichtingen aangegaan voor de huur van het huidige bestuurskantoor te Oudenbosch. Het huurcontract loopt tot en met 30 september 2026 en wordt daarna telkens stilzwijgend verlengd met een periode van 5 jaar. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt vanaf 2023 € 47.854.

B.6.2. Verplichtingen op grond van een contract voor netwerkbeheer

In het kader van een 4-jarig contract zijn langlopende verplichtingen aangegaan voor het netwerkbeheer van de scholen van de Borgesiusstichting. Het contract loopt tot en met 30 november 2026. De jaarlijkse verplichting bedraagt vanaf 2023 € 72.727.

B.6.3. Vordering op OCW

In de laatste 5 maanden van 2022 is door de minister € 1.135.716 minder bekostiging aan de Borgesiusstichting uitgekeerd. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties voor Borgesiusstichting gehad. Deze korting trok zijn wissel op onze onderwijsorganisatie omdat we van circa 12 fte afscheid hebben moeten nemen. Wij hebben als schoolbestuur bezwaar aangetekend tegen deze te lage bekostiging en, nadat de minister van OCW dit bezwaar ongegrond heeft verklaard, samen met 221 andere schoolbesturen beroep bij de bestuursrechter ingesteld tegen deze beslissing op het bezwaar van de minister.

B.6.4. Verplichtingen op grond van een contract voor ondersteuningsbehoefte

In het kader van een 2-jarig contract zijn verplichtingen aangegaan voor het organiseren van een preventief traject voor leerlingen met gedragsproblemen, in een groep gehuisvest bij Kindcentrum BergOp in de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025 alsmede het trainen en coachen van de leerkrachten in het regulier onderwijs. Het contract loopt van 1-8-2023 tot en met 31-7-2025. De jaarlijkse verplichting bedraagt in 2023 € 71.000 voor het beschikbaar stellen van 4 plaatsen per periode van maximaal 20 weken.

B.6.5. Verplichtingen op grond van een contract voor arbodienstverlening

In het kader van een contract voor onbepaalde tijd zijn langlopende verplichtingen aangegaan voor arbodienstverlening ten behoeve van de medewerkers van de Borgesiusstichting. Het contract is per 1-1-2022 aangegaan voor onbepaalde tijd. De jaarlijkse verplichting bedraagt vanaf 2023 € 58.136.

B.6.6. Verplichtingen op grond van een contract voor onderhoudsbeheer

In het kader van een 1-jarig contract zijn verplichtingen aangegaan voor het onderhoudsbeheer van de scholen van de Borgesiusstichting. Het contract loopt tot en met 31 juli 2023, waarna bij wederzijds vertrouwen een overeenkomst wordt opgesteld voor een meerjarige samenwerking. De jaarlijkse verplichting bedraagt vanaf 2023 € 73.399.

B.6.7. Verplichtingen op grond van een contract voor facilitair beheer

In het kader van een 1-jarig contract zijn verplichtingen aangegaan voor het facilitair beheer van de scholen van de Borgesiusstichting. Het contract loopt tot en met 29 februari 2024 en wordt daarna telkens stilzwijgend verlengd met een periode van 1 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt vanaf 2023 € 78.804.

B.6.8. Verplichtingen op grond van een contract voor multifunctionals

In het kader van een 6-jarig contract zijn verplichtingen aangegaan voor de lease van multifunctionals voor zowel de scholen als het bestuurskantoor van de Borgesiusstichting. Het contract loopt tot en met 31 juli 2028. De jaarlijkse verplichting bedraagt vanaf 2023 € 76.150.

B7 BESTEMMING VAN HET EXPLOITATIESALDO

Vooruitlopend op vaststelling van de jaarrekening door het College van Bestuur wordt voorgesteld om vanuit het resultaat over 2023 ad positief € 2.137.393 als volgt te verdelen:

	€
Onttrekking bestemmingsreserve Publiek (BAPO)	-7.395
Onttrekking bestemmingsreserve Koersplan 2021 - 2025	-
Onttrekking aan de bestemmingsreserve inclusief onderwijs	-43.121
Onttrekking aan de private bestemmingsreserve	-
Mutatie op de algemene reserve Borgesiusstichting	2.187.909
Totaal resultaat 2023	<u>2.137.393</u>

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

B8 TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDENDE POSTEN VAN DE EXPLOITATIEREKENING

Toelichting op de onderscheiden posten van de exploitatierekening

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	2023	Begroting	2022
	EUR	EUR	EUR
3.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW			
Rijksbijdrage (PO) personele bekostiging	24.072.980	22.697.264	14.444.106
Rijksbijdrage (PO) materiële instandhouding			2.820.347
Rijksbijdrage (PO) personeel- en arbeidsmarktbeleid			4.116.164
	<u>24.072.980</u>	<u>22.697.264</u>	<u>21.380.617</u>
3.1.2 Overige subsidies OCW			
Geormerkte subsidies	500.479	109.584	399.474
Niet-geormerkte subsidies (incl. NPO)	3.445.950	3.042.081	4.383.364
	<u>3.946.429</u>	<u>3.151.665</u>	<u>4.782.838</u>
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV			
SWV bijdrage lichte ondersteuning	460.700	434.344	417.958
SWV bijdrage zware ondersteuning	396.622	297.145	332.430
SWV Project Hoogbegaafdheid	36.992	52.439	28.683
SWV Middelen externe expertise	0	0	0
SWV overdracht reserve compensatie daling LO	0	28.108	0
	<u>894.314</u>	<u>812.036</u>	<u>779.071</u>
Totaal rijksbijdragen OCW	<u><u>28.913.723</u></u>	<u><u>26.660.965</u></u>	<u><u>26.942.526</u></u>

3.2 Overige overheidsbijdragen

	2023	Begroting	2022
	EUR	EUR	EUR
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen			
3.2.1.3 Overige gemeentelijke bijdragen			
Vergoeding gymzaal	57.293	54.027	54.198
Subsidie cultuur	36.822	38.595	38.680
NT2	50.226	43.148	78.303
Overige	131.888	26.803	73.249
	<u>131.888</u>	<u>26.803</u>	<u>73.249</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u><u>276.230</u></u>	<u><u>162.573</u></u>	<u><u>244.430</u></u>

3.5 Overige baten

	2023	Begroting 2023	2022	
	EUR	EUR	EUR	
3.5.1	Verhuur onroerende zaken	180.018	147.623	151.836
3.5.2	Detachering personeel	104.356	233.469	28.246
3.5.4	Sponsoring	4.919	2.405	18.314
3.5.6	Overige			
	Subsidie Auris cluster 2 leerlingen	0	-	7.063
	Subsidie Visio visueel gehandicapte lee	2.917	2.917	5.000
	Subsidie loonkosten WVS	7.173	4.474	6.056
	Schoolbijdrage NT2	0	-	4.989
	Overige	21.860	20.988	76.585
		31.950	28.379	99.693
	Totaal overige baten	321.242	411.876	298.089

4 Lasten

4.1 Personele lasten

	2023	Begroting 2023	2022	
	EUR	EUR	EUR	
4.1.1	Lonen en salarissen	21.616.423	21.914.367	21.689.811
4.1.2	Overige personele lasten	1.263.229	919.324	1.213.438
4.1.3	Af: uitkeringen	396.589-	1.026.281-	682.247-
	Personeelslasten	22.483.063	21.807.410	22.221.002
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1.1	Lonen en salarissen			
	Brutolonen	15.724.330	16.079.423	15.179.162
	Brutolonen vervanging	645.374	406.674	889.458
	Mutatie reservering vakantiegeld	60.950	-	62.373
		16.430.654	16.486.097	16.130.993
4.1.1.2	Sociale lasten			
	Sociale lasten	2.369.808	1.857.952	2.277.881
	Looninkomensvoordeel (LIV)	1.702-	-	2.515-
	Premie participatiefonds	361.734	343.124	216.093
	Premie risicofonds	13.538	4.242	13.678
	Premie vervangingsfonds	16.113	643.360	712.931
		2.759.491	2.848.678	3.218.068
	Transport	19.190.145	19.334.775	19.349.061

	2023 EUR	Begroting 2023 EUR	2022 EUR
Transporteren	19.190.145	19.334.775	19.349.061
4.1.1.3 Pensioenpremies	2.426.278	2.579.592	2.340.750
	<u>2.426.278</u>		<u>2.340.750</u>
Totaal lonen en salarissen	21.616.423	21.914.367	21.689.811
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen			
Dotatie voorziening jubileumuitkeringen	7.720-	40.000	31.231-
Dotatie voorziening reservering verlof c	42.615	-	19.907
Dotatie voorziening Langdurig zieken	196.950	-	155.925
Vrijval voorziening spaarverlof	1.120-	5.216-	14.513-
w werknemers ikv duurzame inzetbaarheid	16.483-	-	24.117-
	<u>214.242</u>	<u>34.784</u>	<u>105.971</u>
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst			
Kosten uitbestedingen derden	91.810	300	106.799
Inhuur combinatiefunctionaris	79.361	105.518	175.010
Vrijw illigersvergoedingen	17.609	20.801	16.090
	<u>188.780</u>	<u>126.619</u>	<u>297.899</u>
4.1.2.3 Overig			
Vrijval voorziening spaarverlof			
Verrekening uitkeringskosten participati	28.516	-	43.331
Kantinekosten	51.454	37.918	42.824
Kosten w erving/advertenties	30.420	20.400	41.095
Vergoedingen en verstrekkingen ten			
laste van vrije ruimte	137.548	117.551	159.287
Gerichte vrijstelling vervoer	294.685	198.719	250.651
Overige gericht vrijgestelde vergoeding	26.547	27.370	30.302
Kosten arbodienst	58.136	55.072	40.517
Kosten zij-instroomtrajecten	34.047	40.000	35.496
Opleidingskosten	105.200	182.078	97.565
Bijdrage centrum personeelsvoorziening	23.801	23.813	20.994
Kosten Borgesiusdag	33.968	20.000	15.694
RI&E	-	-	-
Personeelszorg	35.210	35.000	27.635
Overige	676	-	4.177
Totaal overige	<u>860.208</u>	<u>757.921</u>	<u>809.568</u>
Totaal overige personeelasten	<u>1.263.229</u>	<u>919.324</u>	<u>1.213.438</u>
4.1.3 Af: Uitkeringen			
Uitkeringen VVF	-	1.006.761-	380.872-
Uitkeringen Vervangingsfonds voorgaa	138.381-	-	3.896-
Uitkeringen Risicofonds	23.933-	-	-
Uitkeringen Ziekte w et	234.276-	19.520-	297.479-
Betaalde transitievergoeding	-	-	-
Totaal uitkeringen	<u>396.589-</u>	<u>1.026.281-</u>	<u>682.247-</u>

4.2 Afschrijvingen

	2023	Begroting	2022
	EUR	2023 EUR	EUR
4.2.2 Gebouwen en terreinen	113.331	115.285	100.280
4.2.3 Inventaris en apparatuur	378.382	381.236	458.132
4.2.5 Andere vaste bedrijfsmiddelen	115.441	123.878	122.271
	<u>607.154</u>	<u>620.399</u>	680.683
Boekresultaat materiële vaste activa	23.152	0	11.745
Totaal afschrijvingen	<u>630.306</u>	<u>620.399</u>	<u>692.428</u>

4.3 Huisvestingslasten

	2023	Begroting	2022
	EUR	2023 EUR	EUR
4.3.1 Huur	73.562	82.860	95.491
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening	282.221	695.017	632.267
4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie	337.173	95.762	328.800
4.3.4 Energie en water	470.424	464.412	323.100
4.3.5 Schoonmaakkosten	297.435	228.350	213.436
4.3.6 Heffingen	34.850	34.042	31.844
	<u>1.495.665</u>	<u>1.600.443</u>	<u>1.624.938</u>
4.3.7 Overige huisvestingslasten			
Tuinonderhoud	33.629	26.850	39.429
Bewaking/beveiliging	15.596	27.319	12.464
Onderhoudsbeheer	196.297	106.000	116.363
	<u>245.523</u>	<u>160.169</u>	<u>168.256</u>
Totaal huisvestingslasten	<u>1.741.188</u>	<u>1.760.612</u>	<u>1.793.194</u>

4.4 Overige instellingslasten

	2023	Begroting	2022
	EUR	2023	EUR
		EUR	EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
Administratie en beheer	86.985	92.822	82.368
Vergaderkosten	5.386	1.000	2.124
Accountantskosten	55.123	30.000	31.121
Verzekeringen	31.625	29.663	28.287
Telefoon- en portokosten e.d.	22.566	27.325	27.167
Kantoorartikelen	2.961	1.254	885
Bijdrage GO-vak en arbeidsmarktmiddelen	20.528	-	18.167
Bestuurskosten/vergoedingen RvT	32.862	45.400	36.046
Kosten clustervorming	95	-	65
Reproductie / Drukwerk	37.308	17.680	28.118
Juridische ondersteuning	11.415	16.000	7.696
Advieskosten	38.427	125.000	188.417
Promotiekosten	20.986	14.795	16.043
	<u>366.268</u>	<u>400.939</u>	<u>466.504</u>
4.4.1.1 <i>Uitsplitsing accountantskosten</i>			
Controle jaarrekening	55.123		31.121
Advieswerkzaamheden	-		-
	<u>55.123</u>		<u>31.121</u>
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
Inventaris	72.866	22.804	39.780
Onderhoud apparatuur	341.581	306.601	341.500
Onderhoud inventaris	2.007	1.922	1.195
Kopieerkosten	95.779	74.185	92.809
	<u>512.233</u>	<u>405.512</u>	<u>475.284</u>
Transport	878.501	806.451	941.788

	2023	Begroting	2022
	EUR	2023	EUR
		EUR	EUR
Transporteren	878.501	806.451	941.788
4.4.4 Overige			
Representatiekosten	11.157	9.289	10.669
Culturele educatie	93.232	56.928	81.345
Schoolbegeleiding	-	-	3.161
Buitenschoolse activiteiten	51.614	41.602	56.478
Contributies	43.655	57.510	44.362
Abonnementen algemeen	12.593	3.000	7.645
Abonnementen onderwijsleerpakket	278.597	191.101	242.486
Medezeggenschapsraad	28.186	25.587	20.631
Kosten lichte ondersteuning Passend			
Onderwijs	149.251	115.679	108.306
Kosten zware ondersteuning Passend			
Onderwijs	135.598	57.478	106.804
Nascholing	264.979	223.320	214.836
Donaties en giften	292-	-	263
Kosten overblijven	8.074	3.060	5.676
Feesten en jubilea	696	5.000	-
Kosten SCOM/ouderraad	144	302	594
Overige	9.273	21.336	4.809
	<u>1.086.757</u>	<u>811.192</u>	<u>908.065</u>
4.4.5 Leermiddelen			
Leermiddelen voor verbruik	482.574	329.423	375.837
Leermiddelen kosten Snappet	113.738	119.620	131.465
Benodigheden toetsen en testen	38.036	37.805	22.055
	<u>634.347</u>	<u>486.848</u>	<u>529.357</u>
Totaal overige instellingslasten	<u><u>2.599.606</u></u>	<u><u>2.104.491</u></u>	<u><u>2.379.210</u></u>

5 Financiële baten en lasten

	2023	Begroting	2022
	EUR	2023	EUR
		EUR	EUR
5.1 <u>Financiële baten</u>			
5.1.1 Rentebaten	85.297	0	0
	<u>85.297</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
5.1.2 Overige financiële baten	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
5.2 <u>Financiële lasten</u>			
5.2.2 Overige financiële lasten			
Bankkosten	4.935	18.206	15.741
Kosten effecten			
	<u>4.935</u>	<u>18.206</u>	<u>15.741</u>
Saldo fin. baten en lasten	<u>80.362</u>	<u>-18.206</u>	<u>-15.741</u>

B.8.1. Gebeurtenissen na balansdatum

Het economisch eigendom van de schoolgebouwen van de Borgesiusstichting berust bij de gemeenten Halderberge, Moerdijk en Rucphen. In 2023 heeft Borgesiusstichting mede daarom de keuze gemaakt om per 2024 de verwerking van de kosten groot onderhoud te blijven verwerken door het aanhouden van een voorziening. Per 1 januari 2024 zal de voorziening groot onderhoud worden opgesteld volgens de RJ-richtlijnen op basis van de componentenmethode. De overgang van de oude berekeningswijze (egalisatievoorziening) wordt in de jaarrekening 2024 verwerkt als een stelselwijziging. Conform de overgangsbepaling RJ 660.602 betekent dit dat een herrekening plaatsvindt van de voorziening per 1 januari 2024. Het verschil tussen de waardering van de voorziening groot onderhoud per 31 december 2023 versus 1 januari 2024 wordt in één keer per 1 januari 2024 via het eigen vermogen verwerkt. De impact van de stelselwijziging zal naar verwachting tot een eenmalige onttrekking van €1,4 mio uit het vermogen leiden.

B.8.2. Model G

B.8.2.1. G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking		
				geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond	Onderhanden
		EUR	EUR	<i>Aankruisen wat van toepassing is</i>		
Subsidie zij-instroom 2021	105439999	20.000	20.000	☒		
Subsidie zij-instroom 2021	105439998	20.000	20.000	☒		
Subsidie zij-instroom 2021	105439996	20.000	20.000	☒		
Subsidie zij-instroom 2022	225939998	20.000	20.000			☒
Subsidie zij-instroom 2022	225939996	20.000	20.000			☒
Subsidie zij-instroom 2023	310839999	25.000	25.000			☒
Subsidie Lerarenbeurs 2022	135369	4.950	4.950	☒		
Subsidie Lerarenbeurs 2022	133116	12.374	12.374	☒		
Subsidie Lerarenbeurs 2022	134998	12.374	12.374	☒		
Subsidie Lerarenbeurs 2022	134028	6.187	6.187	☒		
Subsidie Lerarenbeurs 2022	136387	12.374	12.374	☒		
Subsidie Lerarenbeurs 2022	136996	12.374	12.374	☒		
Subsidie Lerarenbeurs 2023	142766	12.746	12.746			☒
Subsidie Lerarenbeurs 2023	138920	12.746	12.746			☒
Subsidie Lerarenbeurs 2022	1378930	12.374	12.374	☒		
Subsidie Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL20141	20.000	20.000	☒		
Subsidie Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL19152	15.000	15.000	☒		
Subsidie Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL19164	20.000	20.000	☒		
Subsidie Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL210281	20.000	10.000			☒
Subsidie Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL210306	20.000	10.000			☒
Subsidie Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL23600	15.000	5.000			☒
Subsidie Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL23603	15.000	5.000			☒
Subsidie Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL23601	15.000	5.000			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400204288	251.782	251.782			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400204287	126.852	126.852			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400204291	249.860	249.860			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400204289	110.515	110.515			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400204290	211.420	211.420			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400225904	387.000	193.500			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400225905	78.000	39.000			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400225907	261.000	130.500			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400225906	72.000	36.000			☒
Subsidie verbetering basisvaardigheden	2400225903	513.000	256.500			☒
Subsidie Samen Opleiden	OS-2022-C-007	500.000	500.000			☒
Doorstroomprogramma's PO-VO	DPOVO23055	27.000	13.500			☒
Doorstroomprogramma's PO-VO	DPOVO23023	27.000	13.500			☒
Doorstroomprogramma's PO-VO	DPOVO23071	37.000	18.500			☒
Subsidie impuls en innovatie bewegingsonderwijs	IIB210316	84.960	84.960			☒
Totaal		3.300.890	2.549.890			

B.8.2.2. G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

Niet van toepassing.

B.8.3. WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de Borgesiusstichting van toepassing zijnde regelgeving.

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Totaal baten (t-2)			
t-2	2021	24.299.405	→ complexiteitspunten: 4
Bekostigde leerlingen 1-10 (t-2)			
t-2	1-10-2021	3.464	→ complexiteitspunten: 3
Gewogen onderwijssoorten of sectoren			
basisonderwijs			→ complexiteitspunten: 1
			<u>8</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor de Borgesiusstichting is het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse C en complexiteitspunten per criterium 8 ofwel € 159.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2017 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

B.8.3.1. Bezoldiging topfunctionarissen

B.8.3.1.1. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	A.G. Polman
Functiegegevens⁵ Voorzitter College van Bestuur	
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	1/1 tm 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0
Dienstbetrekking? ⁸	ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	128.295
Beloningen betaalbaar op termijn	22.545
<i>Subtotaal</i>	<i>150.840</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	159.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.
Bezoldiging	150.840
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.
Gegevens 2022¹⁴	

bedragen x € 1		A.G. Polman
Functiegegevens⁵	Voorzitter College van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0	
Dienstbetrekking? ⁸	ja	
Bezoldiging⁹		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.642	
Beloningen betaalbaar op termijn	22.177	
<i>Subtotaal</i>	<i>145.819</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	154.000	
Bezoldiging	145.819	

B.8.3.1.2. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Geen

B.8.3.1.3. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023						
bedragen x € 1	K.D. Beekman		T. van Schilt-Mol		P.P. Witte	
Functiegegevens²	Voorzitter		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31/12		1/1 – 31/12		1/1 – 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging ³	10.440		6.967		6.966	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	23.850		15.900		15.900	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ⁵	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	10.440		6.967		6.967	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁶	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2022⁸						
bedragen x € 1	K.D. Beekman		T. van Schilt-Mol		P.P. Witte	
Functiegegevens²	Voorzitter		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 – 31/12		1/1 - 31/12		1/1 – 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging ³	10.140		6.967		6.966	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	23.100		15.400		15.400	

Gegevens 2023						
bedragen x € 1	E. Metin		A.L.G. Arnold		V. Verdult	
Functiegegevens²	Lid		N.v.t.		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31/12		N.v.t.		1/1 – 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging ³	6.631		N.v.t.		6.966	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	15.900		N.v.t.		15.900	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ⁵	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	6.631		N.v.t.		6.966	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁶	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2022⁸						
bedragen x € 1	E. Metin		A.L.G. Arnold		V. Verdult	
Functiegegevens²	Lid		Lid		Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 – 31/12		1/1 - 31/12		1/1 – 31/12	
Bezoldiging						
Bezoldiging ³	6.631		6.631		6.966	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	15.400		15.400		15.400	

B.8.3.2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Geen.

B.8.3.3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2023 geen ontsluitingen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bijlage II: Ondertekening

Ondertekening door bestuur

Naam: A.G. Polman
Functie: College van Bestuur
Datum: 22 mei 2024

Ondertekening door toezichthouder

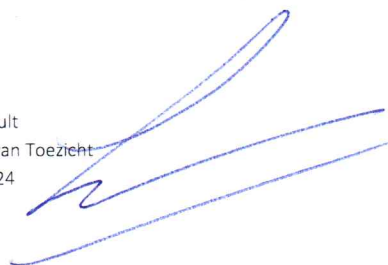
Naam: K.D. Beekman
Functie: Voorzitter Raad van Toezicht
Datum: 22 mei 2024

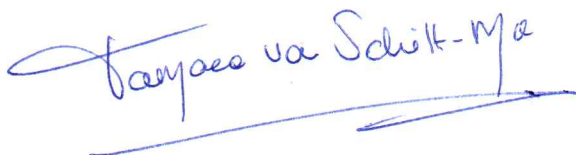
Naam: P.P. Witte
Functie: Lid Raad van Toezicht
Datum: 22 mei 2024

Naam: L.J.M. Verdult
Functie: Lid Raad van Toezicht
Datum: 22 mei 2024

Naam: T.M.L. van Schilt-Mol
Functie: Lid Raad van Toezicht
Datum: 22 mei 2024

Naam: E. Metin
Functie: Lid Raad van Toezicht
Datum: 22 mei 2024

Bijlage III: Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 31017
Naam instelling Borgesiusstichting

Adres Markt 32
Postadres
Postcode / Plaats 4731 HP Oudenbosch
Telefoon 0165-330894
Fax 0165-330930
E-mail info@borgesiusstichting.nl
Internet-site www.borgesiusstichting.nl

Contactpersoon M. Aanraad
Telefoon 0165-330894
E-mail m.aanraad@borgesiusstichting.nl

Brin	Naam	Sector
03JP	Talente	PO
03KI	t Bossche Hart	PO
03NE	Vinkenbos	PO
03PL	St. Jozefschool	PO
06GH	De Klinkert	PO
06IS	Uniek	PO
06JQ	Aventurijn	PO
06WV	Mariadonk	PO
07BR	St. Martinusschool	PO
08KF	De Steiger	PO
08KI	De Bukehof	PO
11MS	De Schittering	PO
12PU	Daltonschool de Vindplaats	PO
12XF	Heilinde	PO

Bijlage IV: Verslag intern toezicht

1. DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht (RvT) van Borgesius houdt onafhankelijk toezicht op de stichting en haar College van Bestuur. Het Toezichtkader, de statuten en de Code Goed Bestuur vormen de kaders waarbinnen de RvT haar werkzaamheden uitoefent.

1.1 Taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht

Artikel 15 van de statuten beschrijft integraal de “taken en bevoegdheden” van de Raad van Toezicht. Deze taken en bevoegdheden zijn:

- Het toezien op de kwaliteit van onderwijs middels het houden van integraal toezicht op de realisatie van de maatschappelijke functie en doelstellingen van de stichting, de strategie en de risico's, de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, de financiële beheersing, de naleving van wet- en regelgeving en de omgang met ethische vraagstukken;
- Het zorg dragen voor een goed functioneren van de leden van het College van Bestuur (uitoefenen werkgeverschap);
- Het zorg dragen voor een goed functionerend intern toezicht;
- Het functioneren als adviseur en klankbord voor het College van Bestuur;
- Benoemen van een accountant, die wordt belast met de controle op de jaarrekening;
- Het goedkeuren van de besluiten van het College van Bestuur, zoals bedoeld in artikel 15 van de statuten;
- Overleg met het Borgesius Directeuren Overleg (BDO);
- Overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschap Raad (GMR);
- Het toezien op het hanteren van de code “goed bestuur in het primair onderwijs”.

1.2. Samenstelling van de Raad van Toezicht

1.2.1 Aantal leden

Statutair is het aantal leden waaruit de Raad van Toezicht bestaat bepaald op vijf leden. In het kalenderjaar 2023 waren alle zetels in de Raad van Toezicht bezet.

1.2.2 Samenstelling

De samenstelling van de Raad van Toezicht in 2022 is als volgt:

Kelly Beekman	Voorzitter	Lector Technology-enhanced assessment Fontys Lerarenopleiding Tilburg (bezoldigd) Academic director master Toetsdeskundige – Fontys (bezoldigd) Lid Raad van Toezicht Filios Scholengroep (bezoldigd)	Remuneratie Onderwijs
Peter-Paul Witte	Vice-voorzitter	Lid Raad van Commissarissen Vigere Jeugdzorg (WNT-instelling bezoldigd) Lid bestuur Stichting Thela (bezoldigd)	Remuneratie
Viek Verdult	Lid	Directeur/eigenaar van Verdult Publieke Sector Advies (bezoldigd) Samenwerkingspartner van Ecorys Nederland (bezoldigd) Lid Raad van Toezicht Stichting Openbaar Onderwijs Roosendaal (bezoldigd)	Audit
Tamara van Schilt-Mol	Lid	Lector Eigentijds Beoordelen en Beslissen HAN (bezoldigd) Lid Expertgroep eindtoetsen PO juni 2019 – 31-08-2023 (bezoldigd) Academic director master Toetsdeskundige – Fontys (bezoldigd) Lid Raad van Toezicht Stichting Scholengroep Willem van Oranje Waalwijk (bezoldigd) Eigenaar Statim – onderzoek en advies 01-07-2022 – heden Lid Onderwijscuratorium NIPV 01-09-2022 – heden (bezoldigd) Lid Adviescommissie doorstroomtoetsen CvTE 01-01-2023 – heden (bezoldigd)	Onderwijs
Ergün Metin	Lid	Concerncontroller GGD West-Brabant (bezoldigd) Lid Raad van Toezicht Zorgcoöperatie Brabant (bezoldigd) Mentor Nyenrode Business Universiteit (onbezoldigd)	Audit

Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een termijn van 4 jaar. Een herbenoeming voor een termijn van 4 jaar is mogelijk. Er zijn maximaal 2 zittingstermijnen.

Aan het einde van het jaar had Kelly Beekman het einde van haar eerste termijn bereikt. De Raad heeft aan de GMR voorgesteld haar in aanmerking te laten komen voor herbenoeming. De GMR heeft daar positief op gereageerd. Met ingang van 1 januari 2024 heeft de Raad haar herbenoemd voor een periode van vier jaar.

1.2.3 Honorering Raad van Toezicht

Aan de leden van de Raad van Toezicht is een individuele honorering toegekend die past binnen de kaders van de adviesregeling NVTK-VTOI en de voor de stichting bepaalde WNT (wet normering topinkomens) klasse. De Raad heeft in 2023 afgezien van een verhoging van de honorering. Waar de organisatie diende te voldoen aan een financiële taakstelling heeft de Raad gemeend dat een verhoging van de eigen honorering een verkeerd signaal en ongepast zou zijn.

Daarnaast is voor de eigen professionalisering, het lidmaatschap van haar belangenvereniging, externe expertise en overige zaken, budget beschikbaar voor de Raad van Toezicht. Gedurende het verslagjaar is van dit budget geen gebruik gemaakt.

1.2.4 Evaluatie van de samenstelling van de Raad van Toezicht

In een terugblik over 2023 kan met betrekking tot de samenstelling van de Raad van Toezicht gesteld worden dat de achtergronden van de leden borg staan voor een verscheidenheid aan kennisgebieden, ervaringen, inzichten en opvattingen en daarmee voor complementariteit. Dat is een waarde die in het 'algemeen profiel' van de Raad van Toezicht is vastgelegd.

1.3. Commissies van de Raad van Toezicht

In 2023 bestond de remuneratiecommissie uit de volgende leden:

- Peter-Paul Witte (cie. Vz)
- Kelly Beekman

De remuneratiecommissie vult namens de Raad van Toezicht de werkgeversrol in van de Raad van Toezicht. De commissie is onder andere belast met het voeren van beoordelings- en functioneringsgesprekken met het College van Bestuur. De commissie adviseert de Raad van Toezicht over alle aspecten van de beloning van het College van Bestuur. Daarnaast geeft de Raad van Toezicht in geval van een werving- en selectieprocedure voor de leden van het College van Bestuur de remuneratiecommissie de opdracht een benoemingsadviescommissie samen te stellen bestaande uit vertegenwoordigers van het BDO, de GMR en het stafbureau. De leden van de remuneratiecommissie nemen geen zitting in de benoemingsadviescommissie maar vormen de selectiecommissie.

In 2023 bestond de auditcommissie uit de volgende leden:

- Viek Verdult (cie. Vz)
- Ergün Metin

De auditcommissie komt minimaal tweemaal per jaar, of zoveel vaker als nodig wordt geacht, bij elkaar voor het doorspreken van de jaarrekening/bestuursverslag en de begroting/risicoanalyse. De auditcommissie maakt vervolgens een verslag van de bijeenkomsten met daarin een advies richting Raad van Toezicht en agendeert dit in de vergadering van de Raad van Toezicht.

In 2023 functioneert de onderwijscommissie, bestaande uit de leden:

- Tamara van Schilt-Mol (cie. Vz)
- Kelly Beekman

De onderwijscommissie fungeert als klankbord voor het College van Bestuur en spart over actuele vraagstukken in het kader van landelijke ontwikkelingen. De commissie is ook kritisch gesprekspartner over interne onderwijskundige ontwikkelingen en vraagstukken in relatie tot strategische koersplannen en uitwerkingen hiervan binnen de Borgesius Stichting.

1.4. Het secretariaat van de Raad van Toezicht

De functie van ambtelijk secretaris is in 2023 uitgevoerd door Jeanine Thijsen, medewerker van de Borgesiusstichting.

De taken van deze functionaris zijn het voorbereiden en notuleren van vergaderingen en de voortgangsbewaking van de ondersteuning en uitvoering van de toezicht taak. Daarbij hoort bijvoorbeeld het tijdig aanleveren van notities, het maken van afspraken, het aanleveren van concepten voor de jaarplanning, Raad van Toezicht vergaderingen en archivering.

2. SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN EN DE BEVINDINGEN VAN DE UITOEFENING VAN HET TOEZICHT EN ZELFEVALUATIE

2.1 Verantwoordelijkheid

Statutair is de Raad van Toezicht verantwoordelijk voor het toezicht op het College van Bestuur, op het besturen en op de doelrealisatie, die het College van Bestuur probeert te verwezenlijken door middel van de vastgestelde strategie en het daaruit voortvloeiende beleid en de implementatie en uitvoering daarvan. De Raad van Toezicht let daarbij op de recht- en doelmatigheid van de ingezette middelen, het risicomanagement en de kwaliteitszorg.

Deze taak heeft de raad van toezicht gerealiseerd door:

- in zes plenaire vergaderingen met aanwezigheid van het College van Bestuur, te borgen dat alle noodzakelijke onderwerpen aan de orde zijn gekomen (controle, meningsvorming);
- het doen opstellen van een jaaragenda en door het hanteren van aanbiedingsformats bij onderwerpen op deze agenda's;
- het doen opstellen van verslagen van de vergaderingen (het toezichthoudend systeem, transparantie en afleggen van verantwoording);
- het beschikbaar laten houden en toegankelijk doen zijn van alle stukken welke betrekking hebben op de taakuitoefening van de raad van toezicht; behoudens die documenten waarin persoonlijke gegevens beschermd moeten worden (transparantie);
- door klankbord-bijeenkomsten met het college van bestuur (onafhankelijkheid);
- door de benoeming van, de opdrachtverlening aan en het afsluitend overleg met een registeraccountant. Het verslag van de accountant wordt aan de jaarstukken toegevoegd;
- door goedkeuring te hebben verleend aan de strategische beslissingen van het bestuur conform artikel 13, lid 2 van de statuten, te weten:
 - Jaarstukken
 - Jaarverslag
 - Begroting en meerjarenbegroting
 - Bestuursformatieplan
- Overleg en contacten met de GMR

De code goed bestuur wordt nageleefd en aan de verplichtende bepalingen wordt voldaan. In de toekomst dient het gesprek over de code goed bestuur tussen de verschillende organen van de stichting wel meer expliciet worden gevoerd en een vaste plaats te krijgen bij de agendering van de verschillende contactmomenten tussen de organen.

2.2 Periodieke verantwoording over rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van middelen

De planning en controle cyclus is inmiddels ingebed in de organisatie. De jaarkalender schrijft voor wanneer verantwoording afgelegd dient te worden (denk hierbij aan het bestuursverslag, de jaarrekening, de begroting en maandelijkse rapportages). Op deze wijze wordt invulling gegeven aan het toezicht op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van onderwijsmiddelen. Procedures, functiescheiding en naleving van de richtlijnen uit de code, vormen vaste waarden in het toezicht.

Rechtmatige verwerving van middelen:

De raad van toezicht heeft regelmatig door middel van financiële (kwartaal) rapportages en budgetten van de organisatie gecontroleerd om er zeker van te zijn dat alle inkomsten op een legitieme manier zijn verworven. Daarnaast is er tijdens vergaderingen met het bestuur gesproken over eventuele risico's op het gebied van rechtmatigheid en zijn er waar nodig maatregelen genomen om deze risico's te adresseren. Ook is regelmatig aandacht besteed aan de volledigheid van de inkomsten.

Rechtmatige besteding van middelen:

De raad van toezicht heeft het financiële overzicht van de organisatie zorgvuldig geanalyseerd en geëvalueerd. Hieruit is gebleken dat de middelen op een rechtmatige manier zijn besteed in overeenstemming met wet- en regelgeving en de doelstellingen van de organisatie. Er zijn geen onregelmatigheden of misstanden aan het licht gekomen. Tevens heeft de raad van toezicht de administratieve organisatie en de interne controlemechanismen (interim controle) van de organisatie beoordeeld en geconstateerd dat deze adequaat en effectief zijn. De financiële processen en procedures zijn transparant en goed gedocumenteerd, waardoor de raad van toezicht een goed inzicht heeft gekregen in de rechtmatige besteding van middelen.

2.3 Toezicht op de doelmatige besteding van middelen

In verslagjaar heeft de Raad het toezicht op de doelmatige besteding van middelen verder geïntensiveerd. Daarbij is het vizier primair gericht op de vraag of de middelen hebben bijgedragen aan het behalen van de resultaten in het primaire proces.

Daarbij dient vooraf opgemerkt te worden dat in 2023 de organisatie nog een behoorlijke financiële taakstelling had. Dit vraagt van iedereen om scherpe keuzes te maken. Verspilling en ondoelmatigheid past daar niet bij. Geconstateerd kan worden dat de taakstelling voor 2023 gerealiseerd is. Dat heeft zijn weerslag op inzet van middelen gehad. Zaken die anders financieel wel mogelijk waren geweest, zijn nu achterwege gebleven en zijn er scherpere keuzes gemaakt. Er is daarmee dan ook een zekere mate van soberheid in de organisatie gekomen.

In de onderwijscommissie is verder ingezoomd op de vraag naar de effectiviteit van de instrumenten en de resultaten die daarmee behaald zijn. Zo zijn in de kwartaalrapportages op de te meten onderdelen indicatoren opgenomen. Bij de werkelijk behaalde resultaten wordt aangegeven of de resultaten beter, gelijk of slechter zijn dan de streefwaarde en achterliggende oorzaken van een afwijking. Dit geeft de Raad een goede indicatie van de mate waarin sprake is van doelmatigheid.

Daarnaast heeft de Raad tijdens haar vergaderingen meerdere malen gesproken over de inzet van de NPO-middelen. Aan de besteding van deze middelen ligt een bestedingsplan ten grondslag. Daarin zijn de te ondernemen activiteiten en de te behalen resultaten opgenomen. Overall doelstelling was om de corona-achterstanden weg te werken. Vooraf is het plan (gebaseerd op een schoolscan) voorgelegd aan de Raad. Ook de tussentijdse bijstelling is in de Raad besproken. De feitelijk behaalde resultaten kunnen worden afgemeten aan de adviezen voor het vervolgonderwijs en de doorstroomcijfers. De Raad heeft geconstateerd dat de adviezen ongeveer gelijk zijn aan het landelijk gemiddelde. De doorstroomcijfers stemmen eveneens tot tevredenheid. De conclusie is dat het overgrote deel van de leerlingen de achterstanden die tijdens de corona-periode zijn opgelopen, heeft ingehaald. De inzet van de middelen heeft dus het effect gehad dat ermee beoogd werd.

In de onderwijscommissie is het kwaliteitsmanagementsysteem uitgebreid besproken. Weliswaar is dit nog in ontwikkeling, maar het deel dat reeds geïmplementeerd is, geeft een uitstekend inzicht in vorderingen. Met behulp hiermee kan de organisatie nog gericht sturen op de inzet van middelen. De Raad heeft er vertrouwen in dat hiermee de effectiviteit van de middelen-inzet verder vergroot wordt.

Voor de extra middelen voor “Basisvaardigheden” op een aantal scholen heeft de Raad eveneens vooraf gesproken over de mogelijke inzet. Daarbij is naar tevredenheid van de Raad vastgesteld dat voorafgaand aan de te ondernemen activiteiten een scan wordt gemaakt om het huidige niveau van basisvaardigheden vast te stellen. Door deze scan periodiek te herhalen kan na verloop van tijd worden vastgesteld in welke mate de middelen voor basisvaardigheden ook effectief en doelmatig geweest zijn. De Raad heeft ook de aanpak waar scholen die wel middelen voor Basisvaardigheden hebben ontvangen hun ervaringen delen met de scholen die deze middelen niet kregen als zeer positief beoordeeld. De inzet van elke euro krijgt op deze wijze op meerdere plaatsen resultaat.

In financiële zin heeft de Raad erop toegezien dat de aanbeveling van de accountant om voor specifieke geldstromen een afzonderlijke projectadministratie is ingericht. Daarmee kan preciezer worden gevolgd waaraan deze middelen zijn besteed. Het geeft de Raad het vertrouwen dat de middelen zijn ingezet waarvoor zij zijn verstrekt. Zeker de combinatie met de monitoring van de onderwijsresultaten meent de Raad dat er een goed functionerende systematiek om de besteding van middelen conform het doel waarvoor de bekostiging bedoeld is te borgen.

In de auditcommissie is gesproken over het bestuursverslag en de begroting en meerjarenbegroting. De Raad is van mening dat in het bestuursverslag op heldere wijze wordt gerapporteerd over de behaalde resultaten. Voor

de begroting en de meerjarenbegroting wordt stap voor stap toegewerkt naar een meer beleidsrijke systematiek. De Raad juicht dat toe. Het vergroot de mogelijkheden om ex ante als toezichthouder haar rol te vervullen. Gecombineerd met het bestuursverslag kan dan ook ex post invulling gegeven worden aan haar verantwoordelijkheid als toezichthouder op de doelmatigheid.

Tenslotte maakt de Raad waar mogelijk gebruik van verschillende benchmarks. Ook op basis daarvan constateert de Raad dat geen sprake is van kennelijk excessieve inzet van middelen. Eerder kan de conclusie zijn dat het omgekeerde het geval is. De Borgesiusstichting gaat relatief zuinig om met de versterkte bekostiging.

2.4 Zelfevaluatie

De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks haar eigen optreden ten aanzien van rolneming en rolvastheid. De Raad van Toezicht maakt hierbij gebruik van een zelfontwikkeld evaluatie-instrument waarin aandacht is voor de doelen van toezicht, de kerntaken, taakverdeling, bemensing, vergadering en board room dynamics. De vragenlijst is door de leden individueel ingevuld, de resultaten zijn tijdens de evaluatie plenair besproken.

De Raad van Toezicht is er, mede gebaseerd op documenten welke haar taak regelen en op kennis uit congressen en publicaties over intern toezicht, van overtuigd dat de raad in zijn overlegvormen en in zijn zelfevaluatie actief aandacht moet besteden aan de sterkte van eenheid van visie op de inhoud en waarop hij toeziet en op de wijze waarop hij haar taak uitoefent. De Raad van Toezicht heeft voldoende ontwikkeling en routine opgedaan welke ondersteunend is (of kan zijn) voor de ontwikkeling en zo nodig versterking, van haar eenheid van visie op toezicht.

3. UITVOERINGSACTIVITEITEN

3.1 De vergaderingen van de Raad van Toezicht

De vergaderingen zijn in 2023 belegd en gehouden conform de bepalingen daarover in de statuten en het reglement van de Raad van Toezicht.

Voorafgaand aan iedere vergadering met de voltallige Raad van Toezicht vindt een vooroverleg plaats tussen voorzitter Raad van Toezicht en het College van Bestuur. Het doel van deze bijeenkomsten is om informatie te delen over actuele zaken, aan te geven welke acties het CvB voornemens is te nemen, en waar nodig te klankborden. Daarnaast wordt tijdens het vooroverleg de agenda bepaald voor het eerstvolgende RvT-overleg, mede op basis van de (tijdige) beschikbaarheid en de kwaliteit van de noodzakelijke inhoudelijke stukken.

De agenda en overige vergaderstukken worden bij voorkeur uiterlijk vijf dagen voorafgaand aan de vergadering beschikbaar gesteld aan de leden van de Raad van Toezicht.

Direct voorafgaand aan elke vergadering vindt een overleg plaats met alleen de leden van de Raad van Toezicht zonder aanwezigheid van de leden van het College van Bestuur.

3.2 Besluitvorming/ goedkeuring

De volgende besluiten en goedkeuringen zijn in 2023 afgehandeld.

Besluit
Goedkeuring meerjarenbegroting 2024-2027
Vaststelling systematiek voor vaststelling remuneratie Raad van Toezicht leden
Goedkeuring Bestuursverslag en Jaarrekening 2022
Vaststelling inschaling bestuurders (klassenindeling WNT)
Vaststelling vergaderrooster 2023-2024
Vaststelling schema jaarlijks scholenbezoek Raad van Toezicht
Goedkeuring begroting 2024
Positief advies integriteitscode

De besluitvorming in de Raad van Toezicht-vergaderingen kon altijd plaatsvinden op basis van consensus.

3.3 Raad van Toezicht/ GMR

Zoals ook is vastgelegd in de Wet Versterking Bestuurskracht dient jaarlijks overleg plaats te vinden tussen de Raad van Toezicht en GMR. Het overleg met de GMR heeft plaatsgevonden op 25-01-2024.

3.4 De remuneratiecommissie:

De commissie voert de regie over de jaarlijkse evaluatie- en beoordelingsgesprekken met het CvB conform de procedure, zoals deze door de Raad van Toezicht is vastgesteld. Eveneens voert de commissie de regie over werving en selectie van nieuwe leden van de Raad van Toezicht en het CvB conform de door de Raad van Toezicht vastgestelde procedure. Deze procedure geldt ook voor de eventuele herbenoemingen. Het remuneratiebeleid voor de Raad van Toezicht wordt door de Raad van Toezicht vastgesteld na voorbereiding door de remuneratiecommissie. Daarbij worden de richtlijnen van de VTOI gehanteerd en vindt eveneens toetsing plaats aan de WNT. Na toetsing aan de WNT heeft de Raad van Toezicht kunnen vaststellen dat de beloning van de leden onder het WNT-maximum ligt. De remuneratiecommissie bestaat uit de voorzitter van de Raad van Toezicht en het lid van de Raad van Toezicht.

De commissie is binnen de Raad van Toezicht belast met:

- Het voeren van beoordelings- en functioneringsgesprekken met de bestuurders.
- Het doen van voorstellen aan de Raad van Toezicht betreffende het te voeren bezoldigingsbeleid voor de bestuurders.
- Het doen van voorstellen met betrekking tot een algemene profielschets voor de bestuurders en het voorzien in opvolgingsplanning van de bestuurders.
- Werving en selectie alsmede bezoldiging van de Raad van Toezicht
- De werving en selectie, benoeming, beoordeling, bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden van de leden van het CvB, waarbij de commissie erop toeziet dat de bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden binnen de kaders van het beleid van de stichting en de wet blijven (WNT).

Jaarlijks bespreekt de Raad van Toezicht het functioneren van het CvB. In 2017 heeft de Raad van Toezicht hiervoor een beoordelingscyclus CvB vastgesteld. Onderdeel van deze cyclus is dat de GMR wordt geraadpleegd plus een aantal directeuren en/of staffunctionarissen. Hen wordt gevraagd hun inbreng te geven, terwijl eveneens het CvB wordt gevraagd schriftelijk op het eigen functioneren te reflecteren in de context van het lopende strategische beleidsplan en jaarplan. Vervolgens wordt een en ander binnen de gehele Raad van Toezicht besproken, die ook de feitelijke beoordeling bepaalt. In 2023 is een enigszins andere koers gevaren in verband met het aflopen van de eerste termijn van 4 jaar van de bestuurder medio 2024. Enerzijds is met de bestuurder gesproken over zijn wensen wat betreft een mogelijke herbenoeming, anderzijds heeft de RvT hierover ook intern van gedachten gewisseld. In september 2023 heeft de bestuurder laten weten niet voor herbenoeming in aanmerking te willen komen, omdat hij zijn loopbaan op een andere wijze vorm wil geven. De RvT begrijpt en respecteert deze keuze. Vervolgens heeft de remuneratiecommissie namens de RvT het initiatief

genomen om de werving en selectie van een nieuwe bestuurder te starten. Deze procedure is erop gericht om ruim voor het zomerreces 2024 een nieuwe bestuurder aan de organisatie te kunnen presenteren.

De commissie spreekt namens de Raad van Toezicht met het CvB over bezoldigings- en overige arbeidsvoorwaardelijke kwesties, nadat de commissie daarvoor gemandateerd is door de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht hanteert voor de bezoldiging van het CvB primair de cao-bestuurders PO, alsmede de kaders van de Wet Normering Topinkomens (WNT). Na toetsing aan de WNT heeft de Raad van Toezicht ook vastgesteld dat de beloning 2023 van bestuurder onder het geldende WNT-maximum ligt. In 2023 heeft de remuneratiecommissie in overleg met de bestuurder een aantal onduidelijkheden in de lopende arbeidsovereenkomst opgelost.

3.5 De auditcommissie:

De algemene taak van de auditcommissie is het voorbereiden van de besluitvorming van de Raad van Toezicht op het specifieke werkterrein van de auditcommissie, met als doel de Raad van Toezicht te ondersteunen in zijn toezichthoudende taken en verantwoordelijkheden op het gebied van externe financiële rapportage, accountantscontrole en toepassing (wettelijke) richtlijnen voor de jaarverslaggeving, benoeming en functioneren van de externe accountant, kwaliteit en effectiviteit van interne financiële en managementrapportages, alsmede van systemen voor interne beheersing en naleving van interne procedures en van wet- en regelgeving.

3.5.1 Goedkeuren begroting en jaarverslag

De Raad van Toezicht heeft tot taak de begroting goed te keuren alsmede het jaarverslag. In het verslagjaar heeft het werk van de commissie nog steeds in het teken gestaan van een ombuigingsoperatie. Met de verdere invulling van de taakstelling is verder gewerkt aan het weer op orde brengen van de financiële situatie van Borgesius Stichting. De commissie en de Raad van Toezicht hebben zich terdege gerealiseerd dat de impact daarvan op de organisatie ook dit verslagjaar nog steeds fors was. Gelukkig komt het weerstandsvermogen steeds meer op het niveau dat door de Raad wordt nagestreefd. Er past een compliment richting de organisatie dat deze taakstelling voor dit jaar is gerealiseerd en het boekjaar 2023 met een positief resultaat kon worden afgesloten.

Omtrent de realisatie van de begroting wordt per kwartaal gerapporteerd aan de auditcommissie. De auditcommissie rapporteert aan de Raad van Toezicht haar bevindingen. Daarbij is in het verslagjaar in constructief overleg tussen het CvB, de leden van de commissie en een aantal stafleden, invulling gegeven aan het format voor de periodieke rapportages. Daarin komen zowel de onderwijsresultaten als de financiële resultaten en de relevante bedrijfsvoering aspecten aan de orde. Met dit format is een betere beoordeling en borging van de doelmatige besteding van de middelen mogelijk,

De acties volgend uit de jaarrekeningcontrole (door de accountant) zijn getoetst op opvolging tijdens de periodieke overleggen met de financieel controller en het CvB. De jaarrekening is gecontroleerd door de aangewezen accountant en de bevindingen zijn besproken met de auditcommissie waarna zij de Raad van

Toezicht heeft geadviseerd de jaarrekening goed te keuren.

3.5.2 Toezien op de rechtmatige verwerving en aanwending van de middelen

Door middel van de eerdergenoemde vaststelling van de begroting, de maandelijkse verantwoordingsrapportage rondom voortgang op de begroting (ondersteund door een verschillenanalyse), alsmede een externe controle door de accountant, wordt door de Raad van Toezicht gehouden op de rechtmatige verwerving en aanwending van de middelen. De Raad van Toezicht heeft hierin geen onrechtmatigheden geconstateerd.

3.6 Huisvesting

De Raad van Toezicht heeft met het CvB de afspraak gemaakt dat zij periodiek -met name via de auditcommissie – geïnformeerd wordt over huisvestingsaangelegenheden. In 2023 ging het daarbij opnieuw vooral over het overleg van het CvB met de gemeente Rucphen en de gemeente Halderberge over de huisvestingswensen en plannen. De laatste ontwikkelingen vanuit de gemeente Rucphen m.b.t. Heilinde en Vinkebos stemmen de Raad van Toezicht positief. De laatste ontwikkelingen vanuit de gemeente Halderberge m.b.t. de Bukehof stemmen momenteel minder positief. Op korte termijn zullen evenwel knopen moeten worden doorgehakt. De huisvestingssituatie van deze school vergt absoluut een ingreep. Daarnaast is de Raad van Toezicht door het CvB regelmatig bijgepraat over de inhaalslag en kwaliteitsslag m.b.t. het planmatig beheer en onderhoud van de schoolgebouwen. De Raad van Toezicht constateert dat ook op dat punt belangrijke stappen zijn gezet.

3.7 Onderwijskundige ontwikkelingen/ onderwijscommissie

3.7.1. Algemeen

Om zich ervan te vergewissen dat specifieke onderwerpen aan de orde komen heeft de Raad van Toezicht het volgende overzicht van jaarlijks te agenderen onderwerpen vastgesteld:

- voortgang implementatie hoofdstuk onderwijs uit het strategisch beleidsplan;
- onderwijsopbrengsten;
- wijzigingen in het onderwijsaanbod (o.a. voortvloeiend uit het strategisch beleidsplan);
- thema's die vallen onder het toezichtkader van de onderwijsinspectie;
- ontwikkelingen m.b.t. passend onderwijs waaronder de begeleiding van leerlingen met zorgbehoefte;
- ontwikkelingen m.b.t. de vorming van Integrale Kind Centra;
- behouden van onderwijskwaliteit bij verminderd aanbod van leerlingen;
- verder ontwikkelen van pedagogische en didactische kwaliteiten van leerkrachten en pedagogisch medewerkers.

3.7.2. Besproken onderwerpen

In het verslagjaar zijn onderwijskundige ontwikkelingen en onderwijsresultaten onderwerpen regelmatig besproken aan de hand van rapportages van het College van Bestuur en het hoofd domein Onderwijs, Kwaliteit en HR. Dit betrof onder meer schoolplannen, rapportage resultaten centrale eindtoets basisonderwijs,

rapportage oudertevredenheid, rapportage uitstroomgegevens leerlingen basisonderwijs en het pedagogisch beleid peuteropvang. Tijdens meerdere bijeenkomsten heeft Raad van Toezicht zich laten informeren over de ontwikkelingen t.a.v. het in samenspraak met de interne organisatie en met externe ondersteuning opgestelde nieuwe kwaliteitsbeleid, en over de opbrengsten van het kwaliteitsbeleid. Het kwaliteitsbeleid heeft onder meer geresulteerd in gedetailleerd overzicht van de onderwijsresultaten per school, zowel het kwaliteitsproces als de resultaten zijn in de bijeenkomsten besproken. Om een beter beeld te krijgen van het onderwijs zijn in 2023 verschillende scholen bezocht doordat de leden van de Raad van Toezicht.

4. RELATIE MET DE INTERNE ORGANISATIE EN EXTERNE ORIËNTATIE.

4.1 Intern

De Raad van Toezicht van de Borgesiusstichting wil goed geïnformeerd zijn over wat er binnen de Stichting leeft en wat er op de werkvloer gebeurt. Enerzijds krijgt zij daarover informatie van het CvB, anderzijds vindt zij het van belang ook andere geledingen binnen de stichting hierover te spreken.

De Raad van Toezicht heeft er ook dit jaar voor gekozen schoolbezoeken af te leggen met het doel om een breder beeld te krijgen van de dagelijkse praktijk binnen de Borgesiuscholen.

4.2. Ontwikkelingen

Extern

De Raad van Toezicht is aangesloten bij de VTOI/NVTK. Deze organisatie biedt leden ondersteuning bij het uitoefenen van hun rol als toezichthouders. De Raad van Toezicht heeft bij haar functioneren gebruik gemaakt van documenten die deze organisatie ontwikkeld heeft en laat zich over de laatste ontwikkelingen goed informeren.

Bijlage V: Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

1. GMR JAARVERSLAG 2023

Naast de medezeggenschapsraad (MR) die op elke school afzonderlijk actief is, is de Gemeenschappelijk Medezeggenschapsraad (GMR) de bovenschoolse equivalent. De GMR behandelt in beginsel alleen zaken die van algemeen belang zijn voor alle scholen die onder het bestuur van de Borgesiusstichting vallen.

De GMR bestaat momenteel uit vier personeelsleden van de Borgesiusstichting en uit vier ouders van leerlingen. Alle leden zijn op democratische wijze gekozen door alle afzonderlijke MR-geledingen en gezamenlijk vertegenwoordigen zij dus ook alle scholen binnen de Borgesiusstichting.

De GMR

- Beslist mee over belangrijke zaken op school overstijgend niveau
- Adviseert gevraagd en ongevraagd het College van Bestuur
- Verkrijgt veel informatie om op de hoogte te zijn en te blijven van alle veranderingen en ontwikkelingen binnen de stichting
- Luistert actief naar reacties en problemen van de achterban (personeel en ouders) om dit daarna te betrekken in zijn advies- en instemmingsbevoegdheid
- Maakt de wensen van de achterban kenbaar aan het College van Bestuur
- Ondersteunt de lokale MR-geledingen van de scholen binnen de stichting

De instelling van een GMR is geregeld in de Wet Medezeggenschap Scholen (WMS). In deze wet zijn de wettelijke kaders voor medezeggenschap op scholen geregeld. In deze wet kunt u terugvinden op welke onderwerpen de GMR informatierecht, adviesrecht dan wel instemmingsrecht heeft. De GMR heeft daarnaast recht op overleg met het College van Bestuur, initiatiefrecht over zaken waarvan de GMR vindt dat deze binnen de stichting aan de orde moet worden gesteld c.q. veranderd moet worden en heeft recht op het ontvangen van informatie over zaken die van belang zijn voor alle scholen van de stichting.

Hoe voert de GMR haar taak uit?

Maandelijks overlegt het dagelijks bestuur (DB) van de GMR met de bestuurder van de stichting. Het DB bestaat uit de voorzitter en de secretaris/penningmeester van de GMR. In deze bijeenkomsten wordt grotendeels bepaald welke onderwerpen in de vergaderingen met de voltallige GMR besproken moeten worden en in welke vorm. De reguliere vergaderingen van de GMR die +/- 10 keer per jaar plaatsvinden zijn in beginsel openbaar. Op de meeste vergaderingen van de voltallige GMR is het College van Bestuur aanwezig gedurende de eerste helft van de vergadering. In voorkomende gevallen vergadert de GMR zonder bestuurder, dit zijn vaak besloten vergaderingen.

Van elke vergadering worden notulen opgemaakt en zodra deze zijn vastgesteld worden ze toegezonden aan alle leden van de GMR, het College van Bestuur, de directeuren en de MR-en.

Tenminste één keer per (school)jaar heeft de GMR een overleg met de Raad van Toezicht (RvT). Tijdens deze vergaderingen wordt gesproken over de voortgang van diverse plannen, de samenwerking onderling en met diverse gesprekspartners. Voor het afgelopen jaar ging dat voornamelijk over het financiële beleid, de voortgang van het koersplan, schoolbezoeken vanuit de RvT. In 2023 heeft het DB van de GMR naast dit contactmoment ook een overlegmoment gehad met de RvT en het College van Bestuur. Dit overlegmoment gaat over punten

waarvan één van de geledingen vindt dat er extra aandacht voor moet zijn, zoals medezeggenschap binnen de Borgesiusstichting.

De GMR heeft op verschillende manieren in contact gestaan met de MR-en, middels MR-bezoeken, de GMR-MR avond en contacten via de mail of telefonisch. Vanuit één MR is een basiscursus medezeggenschap georganiseerd, waarbij leden van alle MR-en binnen de Borgesiusstichting aan konden sluiten. De GMR heeft hierin organisatorisch een rol gespeeld en één lid van de GMR heeft ook deelgenomen aan deze cursus. Ook is de GMR aanwezig geweest op de bijeenkomst financiën, georganiseerd door het bestuurskantoor. Hierbij waren leden van de GMR, de verschillende MR-en, het bestuurskantoor en directeuren aanwezig.

Behandelde onderwerpen 2023

- Financiën
- Kwartaalrapportages HRM/financiën/O&K
- Meerjarenbegroting 2024-2026
- Beleid gratificatie
- Integriteitscode
- Mobiliteitsbeleid
- Accountsverslag
- Rapportage Centrale Eindtoets 2023
- Roadmap MHB
- Arbojaarverslag
- Begrotings- en formatieproces
- Beleid Verklaring Omtrent Gedrag
- Bestuursformatieplan 2023-2024
- Beleid vertrouwenscontactpersoon
- Documenten GMR, zoals reglement, jaarplanning e.d.
- Koersplan
- Vakantierooster 2023-2024
- Jaarverslag 2022